

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Dunajski vtisi

Dunaj, 22. oktobra.

Če prisluškuješ kavarniškim razgovorom, ti udarjajo od časa do časa s krepkejšim poudarkom »devizna zapora«, »šillinge«, »Ehrenfest« in »Schoberec«. Živahni Dunajčani ne politizirajo več v toplih separejih dunajskih kavarn samo za sport, temveč debata teče nenavadno živahno in temperamentno, ker se suče okoli vprašanj, ki zadevajo živo v življenjski obstoj razgretih debaterjev. Malokdaj kakor danes, čuti Dunajčan, da je od rešitve državnih problemov, ki so danes na dnevnem redu, odvisen tudi njegov lasten obstanek. Zdi se ti, kakor da je z ustnic Dunajčanov izginila njihova znana hudomušnost in na njihovih obrazih bereš znake skrbi, kaj bo.

Avstrija se danes v resnici bori za svoj obstanek, bori se za svojo valuto, in ta borba nalaga vsem slojem tako velike žrtve, nove davke in znižanje plač, da so pričeli čutili breme dosedanje, več ali manj lahkomišljene politike prav vsi in da se jim polagoma odpira pogled v resničen gospodarski in mednarodni položaj današnje Avstrije. Vsak povprečni Avstrijec se je pričel zavestati, da je Avstrija pač to, kar je, država 6 milijonov ljudi, odvisna od svojih sosedov, in da je bila dosedanja avstrijska politika, ki ni računala s tem resničnim položajem, zgrešena. V zunanje-političnem pogledu je Avstrija habsburško-lavalna med načrti o restavraciji habsburške monarhije in o priključitvi k Nemčiji — to dela seveda tudi danes — v finančni politiki pa je vladala nenavadna razsipnost. Črtanje reparacij, velika posojila v Zenevi in stalno ljubimkanje Francije, ki hoče na vsak način preprečiti Anschluss, se bili zapeljiva mamila, ki so zapeljala Avstrijo v nekako finančno brezbrzičnost in, lahko rečemo, razsipnost. Danes mora Avstrijec nenadoma prevzeti vsa bremena za ozdravljenje državnih financ, ki bi se bila lahko razdelila na prejšnja leta. Značilno je, da so se splošno Avstrijci vdali v sedanjo usodo in da prenašajo zahtevane žrtve več ali manj vdano. »Smo pač majhni!«, tako ti priznavajo v razgovoru.

Kako je Avstrija navezana na sosedne države, se je pokazalo, ko je finančni minister proglasil devizno zaporo. Radi strogega nadzorstva, ki ga je uvedla državna banka nad deviznim prometom, je zastal ves promet z inozemstvom in Dunaj bi kmalu ostal brez živila. Trgovci z živili so zagrozili celo z zaprtjem trgovin, ako vlada ne omili devizne zapore! Državna banka ni razpolagala z aparatom, ki je potreben za nadziranje in reševanje prerojen za izvoz deviz. Vlada hoče na vsak način omejiti na minimum uvoz iz inozemstva, zboljšati trgovinsko bilanco, pomagati domači industriji in in s tem omejiti brezposelnost. Iz izjav uradnih organov je razvidno, da namerava vlada predvsem omejiti uvoz živine, da bi dvignila cene domače živine in s tem pomagala posebno gorskim krajem, kjer se čedalje bolj oglašča beda.

Vladi dela velike preglavice ne samo veliko število brezposelnih industrijskih delavcev, temveč še bolj velika nezadovoljnost na kmetih radi nizkih cen poljskih pridelkov. Večno nasprotno med Dunajem in deželo se čedalje bolj poostreje. Heimwehr izrablja na vso moč to nerazpoloženje na deželi. Starhemberg, ki je bil z drugimi organizatorji radi septembarske vstaje obdožen kar veleizjaje, je danes prost in ima po deželi agitacijske shode proti vladi in parlamentarizmu. Kdo ve, ali se ne bo ta popustljivost napram Heimwehru še kdaj maščevala? Dr. Pfrimer že čaka v Monokorem in celo nemški listi poročajo, da so avstrijski narodni socialisti in heimwehrovci v zadnjem času prejeli velike vsote denarja iz Nemčije za novo akcijo. Agitacija proti Dunaju se vrši pod najrazličnejšimi gesli. Dunaj je rdeči Dunaj je središče samozogovalec dežele, mesto visokih plač, leglo korupcijskih bank, kakor Creditanstalt! Agitacija se je že tako razvila, da je moral poseči vmes sam kancler dr. Buresch, ki je na nekem zborovanju potolažil avstrijske kmete, češ da visoki državni uradniki kakor tudi on sam niti zdaleč ne prejemajo plač, ki jih navajajo heimwehrovci, in da je s odpustom 25 direktorjev in z znižanjem plač preostalih od 100.000 šillingov (nad 800.000 Din), za prišel odločno akcijo za sanacijo Creditanstalta. Obljubil je, da bo krivce tega poloma strogo kaznoval. V resnici je večina že pobegnila v inozemstvo in publiko še danes begajo sloviti dunajski »žurnalci« s senzacijami o izdajanju in preklicu tiražne za generalnim ravnateljem Ehrenfestom. Javnost slutiti, da se bo tudi zadeva Creditanstalta likvidirala na tistem, kakor se je heimwehrovski puč...

Sicer je Avstriji obljubljeno posojilo 60 milijonov šillingov, in še iz Francije! Če Francija torej zaupa Avstriji, zakaj bi drugi ne? Seveda je to v prvi vrsti politično posojilo. Angleška banka in Banka za mednarodna izplačila v Baslu sta podaljškali za tri mesece posojilo v znesku 190 milijonov, nekaj je morala torej storiti Francija, da ne vrže Avstrije v naročje Anglije ozir. Nemčije. Ali je Francija zahtevala glavo zunanjega ministra Schoberec, ki se smatra za početnika carinske zveze in zavetnika Heimwehra, ni znano. Mimogrede bodi omenjeno, da se najnovejša akcija proti Schobru splošno pripisuje msgr. Seiplu, ki je odločen nasprotnik Schobrove germanske politike in je brčkone videl, da je ta trenutek, ko mora Avstrija iskati pomoč v Franciji in jo je že tudi prejela, ugoden za odločilno potezo proti Schobru. Dr. Seipel je vselej iskal zaslombo v Franciji in z njeno pomočjo je l. 1922, tudi rešil Avstrijo pred finančnim polomom. Danes ni Francija sicer dala denarja njemu, pač pa gotovo pod pogojem, da avstrijska vlada sprejme smernice Seiplove zunanje politike, ki vodijo v Nemčijo le po dolgih ovinkih.

Laval v Washingtonu

Francoski ministrski predsednik jako samozavestno nastopa

Pariz, 23. okt. AA. Predsednik francoske vlade Laval je na pozdrav newyorškega župana odgovoril to-le:

»Srečen sem bil, ko me je predsednik Združenih držav g. Hoover povabil, naj bi ga obiskal. Francija je razumela, da ta gesta ni le izraz strega in močnega prijateljstva med njo in Združenimi državami severne Amerike, marveč da se ameriška vlada obrača nanjo, ker je Francija ostala v splošni zmedbi zdrava. Francija je ohranila svojo silo s svojim delom in varčevanjem. Zato pa je treba odbiti smešno obtožbo, češ da je Francija do hegemonije v Evropi. Ta očitke se sploh pogosto uporablja proti Franciji. Dejstvo je, da je Francija miroljubna. Naša preteklost in naš položaj nam nalagata, da smo oprezní. Mi ne želimo, da bi kršili dostojanstva niti enega naroda sveta. Nam je le do tega, da se ohrani mir. Seve smo pri tem za to, da živimo v varnosti. Narodi in vlade morajo razumeti, da varnost ni v obrazih in sklepih, marveč da se je treba organizirati. Če se bodo Združene države sporazumele s Francijo, potem lahko računamo na trajno sodelovanje in se lahko nadejamo boljše bodočnosti.«

Nato je Laval pozdravljal predstavnike civilizacije, ki je milijonom in milijonom dala materialno in moralno blagostanje. Združene države so s svojim delom in trudom mnogo pripomogle do mednarodne solidarnosti in do zblizanja med narodi. S tem so dale pobudo za čisto nove doktrine in dolžnosti modernih držav.

Na kraju je Laval izjavil, da se bo ameriški narod, ki ga dičišta poleg smisla za stvarnost še plemenitost in globok idealizem, prav gotovo odvolizoval k solidarnemu delu, ki bi mu prišli iz starega sveta.

Amerika ugodi Franciji v vprašanju varnosti?

Pariz, 23. okt. AA. Havasov poročevalec v Washingtonu poroča, da je v tamošnjih vladnih krogih v zadnjem času nastala izprememba in da je vlada Združenih držav pripravljena upoštevati potrebe in želje, ki jih ima Francija zaradi svoje varnosti. Zdi se, da bo zunanji minister Stimson sprejel načelo čim bližjega sodelovanja med Francijo in Združenimi državami na področju mednarodnega mira. Razgovori med predsednikom Združenih držav Hooverom in ministrskim predsednikom Lavalom bodo v prisotnosti zunanjega ministra Stimsona in dveh prevajalcev takorekoč med štirimi očmi. Prvotno nameravana misel o sestavi

mešane komisije iz francoskih in ameriških strokovnjakov je bila odbita.

Ugoden vtis v Parizu

Pariz, 23. okt. AA. Vest o toplem sprejetju Lavalu v Ameriki je zelo dobro vplivala na francosko javno mnenje ter je že zdaj ustvarila povoljno ozračje za predstoječa pogajanja. Listi udarjajo važnost pogajanj, ki jih bo imel Laval in pravijo, da ta pogajanja ne bodo brez težkoč. Listi izražajo zaupanje predsedniku Lavalu ter pišejo, da ima Laval vse tipične dobre lastnosti Francoza. Cestitajo mu, da je takoj v začetku jasno in precizno postavil problem varnosti, ki je s francoskega stališča kapitalne važnosti.

Optimistično razpoloženje

Laval bo uspel s svojimi zahtevami

Washington, 23. okt. tg. Zunanja slika sprejema Lavalu v Washingtonu je prav ameriška: streljanje s topovi, manevri letal v zraku, častne straže na konjih pred stanovanjem Lavalu in poseben damski komite za gđ. Lavalovo. Nekateri pa opozarjajo tudi na dve slabi znamenji: tatvino nakita na ladji »Ile de France« in nenadno smrt nekega člana sprejemnega odbora Trinceja ravno pri pozdravljanju Lavalu. Javnost pa za stvar ni posebno vnetá. Spalir občinstva je le redek, časniki pa pišejo manj navdušene komentarje, morda radi zadnje francoske atake na ameriški dolar, ki jo imenujejo spekulativno. Bistveni problem sporazuma Lavalu s Hooverjem ostane vprašanje varnosti. Francozi pa ne zahtevajo direktne pomoči Amerike za primer napada na Francijo, temveč

samo hočejo, da se Kelloggova pogodba spoponi! potem čisto juridičnega konzultativnega pritiska, kateremu se tudi Hoover ne upira več toliko. Če Amerika pristane na to, je Francija pripravljena, da se Hooverjev moratorij podaljša za več let, če se uvede v Nemčiji gotova finančna kontrola, kar pa Hoover zaenkrat še odklanja. Laval predlaga, da se v enakih odstotkih skrajšajo reparacije in vojni dolgovi ter znižajo vojni proračuni, kar pa ne bi pomenilo zmanjšanja efektivne vojaške sile. Z Mellonom se bo Laval pogajal o novi razdelitvi zlata in o valutni konferenci, pri čemer pa bo izključeno vprašanje bimetalizma. V splošnem prevladuje optimizem za novo kooperacijo v teh vprašanjih.

Propagandni polet Italijanov v New York

Polet izvede Balbo s 24 avijoni

Rim, 23. okt. I. Iz dobro poučenih krogov poročajo, da pripravlja italijanska vlada velik polet preko Oceana. Ministrstva so že izdelala natančen program za ta polet, katerega se bo pod vodstvom generala Balba udeležilo 24 največjih avijonov in hidroavijonov. Polet bi se izvršil v treh etapah, in sicer: Orte Bello—Lisbona—Azori—New York. Aparati bi bili istega tipa, ki je služil za polet italijanskih avijatičarjev v Brazilijo. Celokupna posadka znaša 96 ljudi, ki spadajo med najbolj

izvežbane letalce.

V inozemskih krogih listi Italiji niso naklonjeni. Vse govori med drugim, da se bo polet izvršil istočasno, ko se bo nahajala v Združenih državah tudi italijanska finančna komisija pod vodstvom grofa de Volpia, ki bo skušal najeti večje posojilo. General Balbo ima nalog, po teh vestih, da prileti v New York ravno v psihološkem trenutku, da bo vplival na ugoden potek pogajanj.

Polom največje romunske banke

Bukarešt, 23. okt. I. Panika, ki jo je povzročil krah največje romunske banke Marmoros, traja neprenehoma dalje. Danes je bilo javljeno, da sporazum med ravnateljem banke in vlado še ni dosežen in da bo banka ostala zaprta do prihodnjega torka. Številni vlagatelji so se ves dan dremjali okrog centrale in njenih 14 bukarških podružnic v strahu, da banka vendar le ne propade in polegne s seboj v prepad nebroj malih vlagateljev in gospodarskih podjetij. Razburjenost se je razširila tudi na deželo. Vestí, ki neprestano prihajajo iz province, potrjujejo, da 27 podružnic, katere ima ban-

ka po vsej državi, neprestano oblegajo številne množice vlagateljev, ki s strahom pričakujejo odločitve iz prestolice. Banka ima tudi v inozemstvu 13 podružnic, tako da bi imela katastrofa nedogledne posledice.

Finančni minister Argetoianu je zahteval, da država prevzame vse dolgove banke, medtem ko guverner Narodne banke to odklanja, ker neče obremenjevati Narodne banke, ki itak komaj vzdržuje ravnotežje na romunskem finančnem trgu. Oba sta se zatekla v Sinajo h kralju.

Balkan se konsolidira

Lepi rezultati balkanske konference

Istanbul, 23. okt. I. Balkanska konferenca se bliža koncu. Ko je bil enkrat sprejet princip obvezne arbitraže, je bil prav za prav že dosežen poglavitni cilj sedanjega zasedanja. Tekom današnjega dne je konferenca sestavila posebno politično komisijo, ki bo nadaljevala delo in se bavila izključno z vprašanji mednarodnih manjšin, katerega ni bilo mogoče razmotrivati na konferenci sami. Prav tako se je sestavil tudi poseben pododbor, ki bo izdelal načrt za redne sestanke zunanjih ministrov balkanskih držav po zgledu sestankov Male antante. Ta posebno komisija se bavi s predlogi, kako bi bilo mogoče izdelati enotno carinsko tarifo za one pridelke, ki so vsem balkanskim državam skupni, predvsem pa za žito in za tobak. Nadalje so bili pozvani nekateri pravni izvedenci, da proučijo predpogoje za zedinjenje poedinih zakonikov na Balkanu. Seveda je

slednje vprašanje tako obsežno, da zahteva še dolgega studija. Danes so bili delegatje balkanske konference sprejeti na istabolski univerzi, kjer jim je rektor izrazil svoje čestitke na balkanskem kulturnem delu, ki ga vrše. Oni so pionirji velike zamisli. Če bodo vztrajali, se oficijelni krogi ne bodo več mogli držati ob strani, ampak bodo morali sprejeti do sedaj dosežene rezultate in pogumno nastopiti od njih že izhujeno pot ter pripravljati boljše bodočnost za vse narode na Balkanu.

Za zblizanje med Bolgarijo in Grčijo

Sofija, 23. okt. I. Glavni ravnatelj za dolgove Stojanov je danes sprejel domače in inozemske zastopnike tiska, in jim je v imenu vlade izjavil, da se pogajanja med Grčijo in Bolgarijo za uređitev spornih vprašanj ugodno razvijajo. On da je prepričan, da se bo koncem prihodnjega tedna podpisala predhodna pogodba. S tem bodo odstranjene tudi zadnje težave, ki bodo še utrdile zblizanje med obema državama. Šele, ko bo to vprašanje rešeno, ko bo bolgarski narod, posebno pa tisti del, ki se mora izseliti iz Grčije, videl, da se njegove pravice niso zmanjšale, bo mogoče misliti na razne oblike sodelovanja, tako recimo za ustanovitve monopolnega bloka za tabak, ki bi zajel vsa Grčijo, Bolgarijo, Turčijo in obenem tudi Jugoslavijo.

Obseg amnestije

Sofija, 23. okt. I. Razgovori med predsednikom vlade Mušanovom in pravosodnim ministrom

Japonska popušča

London, 23. okt. tg. Kakor poroča Reuter iz Tokia, je dobila japonska delegacija pri Zvezi narodov instrukcije, da bo Japonska zažela umikati svoje čete iz Mandčurije in da bo ta umik do železniške črte končala morda v treh tednih, če je Kitajska pripravljena priznati prevzete pogodbene dolžnosti in če bo ustavila protijaponsko agitacijo.

Turčija v območju sovjetske politike

Moskva, 23. okt. z. Agencija Tass poroča, da je ljudski komisar za zunanje zadeve Litvinov, snoči odpotoval v Turčijo, da vrne službeni obisk Tefvik Rudži beja.

Moskva, 23. okt. tg. Priliko, da odpotuje Litvinov v Angoro, kamor ga bo spremljal moskovski turški poslanik Ragib bej, porabljajo listi za to, da posebno naglašajo dobre prijateljske odnose med obema državama. Turčija, katere geografski položaj otežuje imperialistom, da bi obogatelni na račun Turčije, ne more politično ničesar pričakovati od Zveze narodov in ravno tako tudi nobene pomoči od imperialističnih držav. Razvoj Sovjetske unije bo kmalu tolik, da bo mogla ta socialistična država nuditi Turčiji gospodarsko pomoč s svojo tehniko in svojimi skušnjami.

Reforma španskega šolstva

Pariz, 23. oktobra. AA. Havas poroča iz Madrida: Po daljši razpravi o raznih izpreminjalnih predlogih je španski parlament sprejel člen ustave, ki urejuje jezično vprašanje šolskega pouka. Za je glasovalo 143 poslancev, proti pa 67. Po tem členu sme biti pouk v avtonomnih pokrajinah v jeziku dotične pokrajine. Vendar je kastilsko narečje obvezno v nižjih in srednjih šolah v vseh glavnih mestih avtonomnih pokrajin.

Zlata zaloga Francije

Pariz, 23. oktobra. AA. Zlati zaklad francoske narodne banke se je pomnožil za 1615 milijonov zlatih frankov. Kritej je naraslo s 54.79 na 55.07%.

Vrbenovom, glede amnestije političnih zločincev, trajajo dalje. Do danes še ni bilo mogoče doseči kak sporazum z ozirom na osebe, katere naj se amnestirajo. Zagotovljeno je, da bosta amnestirana bivši minister Atanasov in Stojanov, ki se nahajata v inozemstvu, medtem, ko je vprašanje glede treh ministrov kabineta Stambolijskega, namreč Obova in Todoreva še vedno odprto. Tudi slednja dva se nahajata še v inozemstvu. Načelno bi bilo prav lahko zagovarjati amnestijo za vse bivše pristaje zemljoradnikov, toda nekateri so se, tako piše »Utro«, za časa svojega bivanja v inozemstvu pečali s političnim delovanjem, ki ni bilo vedno v prilog bolgarske države. Isto velja tudi glede komunizma. Soglasnost je dosežena za amnestiranje velikega števila komunistov, toda niti en član vlade ni zato, da bi se amnestirali vsi, torej tudi tisti, ki delajo na destruktivni bolgarske države.

Upor na Cipru

Grško prebivalstvo zahteva združenje z Grčijo - Uporniki zažgali palačo angleškega guvernerja

Rim, 23. okt. Ž. Listi prinašajo podrobno poročilo o nemirih na Cipru. Grško ljudstvo, ki je v pretežni večini naseljeno v tem otoku, zahteva, da se Ciper priključi Grčiji. Ta otok je Velika Britanija leta 1878. okupirala, v svetovni vojni leta 1914. ga je ponovno anektirala in je bil pod formo trajnega protektorata leta 1925. proglašen za britansko kolonijo. Istega leta se je razvil iredentistični pokret na Cipru, ki je bil zelo močan. Grško ljudstvo je po svojih verskih poglavarjih trikrat poslalo proteste v London. Izgleda, da je bila britanska vlada pred dvema letoma pripravljena, da da Ciper avtonomijo, pa se je morala pred parlamentom in pred britansko javnostjo umakniti. Grški delegacije iz Cipra so se vrnili tedaj iz Londona praznih rok. To je še razširilo iredentistično propagando. Preteklo leto je bil poslan v London memorandum, v katerem so grški prebivalci Cipra odkrito zahtevali priključitve otoka k Grčiji. Istotako se je pa vršila velika iredentistična propaganda. Skoraj vse ljudstvo otoka, ki šteje 300.000 oseb, je organizirano v grški nacionalni stranki. Situacija je zaradi te propagande postajala vedno bolj napeta in je sredi izbruhov upor v Nicosiji.

Po nekem zborovanju so bile prirejene velike demonstracije in demonstracije so v velikih skupinah krenili pred stanovanje angleškega guvernerja. Trije člani eksekutivnega odbora, ki je prideljen britanskemu guvernerju, so sprejeli od demonstrantov resolucijo in jo predali guvernerju, ta pa je njihovo zahtevo, da se Ciper priključi Grčiji, odločno odbil. Razburjenje je zaradi tega naraslo in demonstranti so začeli oblegati vladno poslopje. Z vseh strani je letelo kamenje na okna guvernerjevega stanovanja. Voditelji demonstrantov niso mogli preprečiti napada, pa tudi policija jih ni mogla razgnati s pondreki ter je bila končno prisiljena streljati v ljudstvo. Pozno v noč je uspela demonstrantom, da so zažgali

vladno palačo, ki je zgorela do tal. Po vesteh, ki prihajajo z otoka, je situacija zelo resna in se je upor razširil na vse otok. Društvo orientalističnih telegrafistov je zaprlo vse telefone in brzojave ter funkcionira edino še postaja v Larnoci. Če zaprejo tudi to postajo, bo Ciper popolnoma ločen od vsega sveta. Britanska oblast je zahtevala od vlade v Londonu, da takoj odpošlje nekoliko vojnih ladij in okrepitev britanski posadki na Cipru. Do sedaj se je nahajal na otoku Cipru samo en polk britanske vojske, prišli pa so že nekateri oddelki iz bližnjih otokov. Prav tako sta bili s Kreta diržirani dve križarki na Ciper s 24.000 vojaki. Po še nepotrjenih vesteh prenašajo letala vojake na Ciper z Malte in Aleksandrije.

London, 23. okt. Ig. Nemiri na otoku Cipru se iz glavnega mesta Nikozije in glavnega pristanišča Larnake širijo dalje proti obali. Zeuske in otroke spravljajo na varno na ladje. Dasi prebivalstvo ne skriva več svoje vroče želje za združitve z Grčijo, se na zunanjo označujejo nemiri, kot da so nastali zaradi neke vladne odredbe za vsiljanje carinskih tarif. V Nikoziji so potem fanatiki zažgali vladno poslopje. Zvečer so policijo obmetavali s kamenjem. Brzojavna zveza z otokom je prekinjena.

Venizelos graja voditelje vstaje

Atene, 23. okt. Ig. Venizelos izjavlja, da Grčijo in Anglijo ne obstaja nobeno vprašanje glede Cipra. To vprašanje se mora rešiti samo med Anglijo in prebivalstvom Cipra. Do sedaj so prebivalci Cipra porabljali samo mirna sredstva, katera priznava tudi angleški liberalizem v političnem boju. Zato je pa sedaj na otoku segli ljudje po zločinških nasiljih, zaradi česar je treba razmisлити s tem, da bo prenehala angleška tele-

rana. Venizelos resno graja voditelje ciprškega pokreta in priporoča tudi listom, naj grajevo izgrede. Ker nihče ne more verjeti, da bi se moglo Anglijo s takimi nasilji prisiliti, da bi izpolnila nacionalne želje ciprskih prebivalcev. Danes je Venizelos poklical v Atene tudi grškega generalnega konzula s Cipra. Nekateri atenski listi pa so že opustili doseđanje rezervno, hvalijo nastop ciprskih prebivalcev in izjavljajo, da je sedaj nastalo vprašanje priključitve Cipra k Grčiji mednarodno vprašanje, četudi bo Anglija še ohranila svoje gospodstvo nad otokom.

Angleško vojaštvo hiti v letalih na pomoč

London, 23. okt. Ig. Admiraliteta objavlja, da je danes dopoldne dospel v Pafos na Cipru angleški rušilec »Acastar«, angleška križarka »Strophshire« pa v pristanišče Limasol. Razen tega sta bili poslani še dve drugi bojni ladji, ki bosta še danes dosegli otok. V Nikoziji je dopoldne sedem letal dospel iz Aleksandrije in izkrcalo 150 angleških vojakov egiptškega polka. Policija in vojaške čete so v Nikoziji okoli vladnega poslopja zgradili žične ovire. Poneli je v drugih krajih na otoku večkrat prišlo do izgrediv. Vladni poletnik v Limasolu je prošil za pošiljatev angleških čet, ker so vstajni ponohi zažgali njegovo hišo in upadli in izropali tovorne avtomobile, s katerimi so prevažali živila za angleške čete. V Angliji upajo, da bodo poslani čete in vojne ladje zadostovale, da se vstaja zaduši. Reuter poroča, da se od 350.000 prebivalcev otoka, od katerih je 70.000 mohamedancev, udeležuje protiangliškega gibanja samo 15.000 ljudi. Mnogi demonstranti so kot dobrovoljci služili na strani Grčije v balkanski vojni.

Vprašanje brezposelnosti

Dovolite mi, gospod urednik, da tudi jaz nekoliko prispevam k javni diskusiji o vprašanju brezposelnosti.

Za omilitje brezposelnosti so potrebne radikalne preuredbe sedanjega nastavljanja delovnih možnosti vseh poslovalnih, državnih ali privatnih.

Kot prehranjevalca družine so je vedno smatrali moč, le v redkih slučajih, mogoče 1 pro milje, bi bila to zema; zato tudi mislim, da bi bilo popolnoma v redu, ko bi se dela prednost pri nastavljanju delovnih možnosti, stal se pa, izjavljajo obratno.

Konjačar, 23. okt. 19. leto starosti, ima že obveznosti napredujočih. V slučaju sila, da je doživljal nesvarnost, da se postavi, moza, da je breni. Najpomembnejše misla dobo, se odpro vrata za vse mogoče službe v državi upravi, kakor v privatnih podjetjih, možnem spolu.

Nisem sovražnik ženskega spola, a tudi mi je kar vidi in čisto zaposlen kot drž. uradnik, ko pa vidim obnemotno toliko znanih mož brezposelnih. Etniko niso se mi stori, so vidim v privatnih podjetjih, n. pr. po trgovinah po 4-5 brhkih mladih gospodov za proračunalno mizo, ko bi zadostovala ena, trehčetno dve dobri moški moči. Isto je po pisarniki privatnih podjetij.

Za narava naša človeka vodi in mu vzbuja željo po hitrem ogledu, a izpunitve te želje se danasnje uradnike in prodajalce vedno bolj odmiha, kar resnih ženov in a same toliko na zaslužijo, da bi lahko držale kuharico in brezposelnega moža.

Moj predlog bi torej bil:

1. Da se izločijo vse ženske moči iz privatnih, in do največje možnosti tudi iz državnih služb.

2. Da se vsa prosta mesta zasedejo po moških močeh.

3. Da se moški nastavljeni v državni kakor privatni službi tako plačajo, da jim bo možno stanovati primerno živeti in po gotovi dobi državni družino.

4. Da se ustanovijo gospodinski tečajji (za manj premožne brezposelnih), v katerih naj bi se hodoče žene učile gospodinjstva v obsegu malega človeka, t. j. za družino z mesečnimi prejemki do 2000 Din.

5. Da se odtegne vsakemu neoženjenemu službencu z mesečnimi prejemki preko 2000 Din 3% za skladen, v katerega bi dobivala podpora potrebna dekleta in vdove s premdlo pokojnino, zato ker so brezposelnosti.

Vem, da sem malo globoko zagrabil, ali ne pomaga nič, upabil, se posvetovati in hoditi okoli perečega vprašanja kakor mačka okoli vrele kafe, brez delanj, se pravi ogenj z bencinom gasiti.

Če so pa to le besede v puščavi kričečega in merodajni filozofiji glubi, potem pa res ne vem, če ne bo treba vojno obveznost raztegniti še na ženski spol, da vsi skupaj zginemo s pokvarjenega površja. Serviles.

VII.

Z Vašim uvodnim člankom v »Slovene« z dne 18. 1. m. se popolnoma strinjam, obenem si pa dovoljujem še par pripomb.

Brezposelnost ni le rana, na kateri toleha posameznik, temveč splošno zlo. V prvi vrsti trpi najbolj družinski oče, ako je on brezposeln. Ako so sinovi in hčere brezposelne, in to še v osemnajstem, dvajsetem letu in čez, trpe starši, trpi pa bodo tudi sinovi in hčere tudi v slučaju, da si dobe delo. Kak delavec pa bo, kdor začne šele delati, ko je čez 20 let star. Ne bo se mu veliko ljubilo ter bo rajne potepuh, v breme splošnosti. Kak rod bo nastal iz te brezposelnosti?

Zato sem tudi proti brezposelnim podporam. Ako že država ali kaka druga ustanova prispeva za brezposelne, mora zahtevati za brezposelno podporo tudi delo. Saj je še vedno kje kaka pot, kak hudo-urnik, ali kaj drugega urediti, ali kar si že bodi, samo da ne žive od miloščine, kar ponižuje človeško dostojanstvo.

Nekaj novega za volilne agitatorje

London, 23. okt. AA. Bolni vodja liberalne stranke Lloyd George, je imel v svojem stanovanju volilni govor. Posneli so ga na gramofonske plošče. Govor bodo ponavljali za časa volilne kampanje v govornikovem volilnem okraju in drugod.

Pregled davčnih dohodkov iz trošarin in taks

Belgrad, 23. oktobra. I. Davčni oddelek finančnega ministrstva je objavil primerjalni pregled plačanih državnih trošarin in taks za mesec december 1931. Iz tega pregleda sledi, da je bilo vplačanih trošarin za mesec september 1931 69.425.454 Din 73 par, med tem ko je bilo v državnem proračunu predvideno 66.916.666 Din 60 p. Iz tega sledi, da znaša preostanek za mesec september na trošarinah 2.508.788 Din 7 par.

V septembru 1930 je bilo vplačanih državnih trošarin 88.379.849 Din 33 par, torej je bilo v septembru 1931, ako ga primerjamo s septembrom 1930, na trošarinah manj vplačanih 18.954.394 Din 60 par.

V prvih šestih mesecih proračunskega leta 1931/32 je bilo vplačanih na državnih taksah vsa 387.581.529 Din 54 par, med tem ko je bilo v proračunu predvideno vsa skupaj 401.499.599 Din 96 par. Primanjkljaj v primerjavi s proračunom znaša torej 13.918.470 Din 52 par.

V prvih šestih mesecih proračunskega leta 1930/31 je bilo na državnih trošarinah vplačano 428.862.592 Din 88 par, iz česar sledi, da je bilo lani vplačanih več 41.281.063 Din 34 par.

V taksah je bilo vplačano v mesecu septembru 1931 pod postavko splošnih taks 66.144.125 Din 82 par, medtem, ko je bilo v proračunu predvideno 78.498.333 Din 33 par. Meseca septembra lanskega leta pa je bilo državnih dohodkov pod postavko taks 72.824.799 Din 32 par.

V vozarinskih taksah je bilo v septembru vplačanih 25.655.355 Din 22 par, medtem, ko je

bilo v proračunu predvidenih 25.708.333 Din 33 par. V septembru lanskega leta pa je bilo na vozarinskih taksah vplačanih 25.673.120 Din 33 par.

Ako seštejemo splošne in vozarinske taks, ki so vplačane v mesecu septembru letošnjega proračunskega leta, dobimo skupen znesek 91.799.481 dinarjev 4 par, medtem, ko je proračun predvidel dohodek 103.766.566 Din 56 par, tako, da znaša primanjkljaj napram proračunu 11.967.185 Din 62 p.

Dohodki, ki izvirajo iz splošnih in vozarinskih taks za september lanskega leta, pa so znašali 98.497.919 Din 65 par, tako, da je bilo lani več vplačanih 6.698.438 Din 10 par.

Dohodek splošnih taks za prvih šest mesecev letošnjega proračunskega leta znaša torej 424 milijonov 602.145 Din 65 par, medtem, ko znašajo dohodki za šest prvih mesecev lanskega proračunskega leta 455.501.029 Din 75 par. Skupen dohodek iz vozarinskih taks za prvih šest mesecev letošnjega proračunskega leta znaša 153.374.804 Din 34 par, za isto dobo lanskega leta pa je znašal 153.580.082 dinarjev 76 par. Skupen dohodek splošnih in vozarinskih taks v prvih šestih mesecih letošnjega proračunskega leta znaša 181.276.949 Din 99 par, medtem, ko je bil v proračunu predviden dohodek 622.599.599 Din 99 par. Skupen primanjkljaj v splošnih in vozarinskih taksah znaša torej 41 milijonov 323.049 Din 97 par.

Za isto dobo lanskega leta je znašal skupen dohodek iz splošnih in vozarinskih taks 610.211.112 Din 1 par, torej za 28.934.162 Din več, kot pa lanske leto.

nikarjev in sploh nam manjka ljudi, ki bi se znešli v položaju in znali stvari in razmere preneti kakor v resnici stoji. A najhuje je, da nimamo ljudi, ki bi svojo osebnost bili pripravljeno postaviti za dobro stvar, ki bi se znali žrtvovati. Ljudstvo ne vidi na nas nobenega heroizma, vidi nas, kako oklevamo in smo malodušni, zato pa gre tja, kjer je jasna volja in odločno hotenje.

Arheološki kongres v Atenah

Atene, 23. oktobra. AA. Tu so otvorili mednarodni arheološki kongres. Prisotnih je 150 delegatov iz najrazličnejših držav. Kongres bo trajal do sobote zvečer. Udeležence je prišlo pozdravil grški prosvetni minister Papandreou.

Manifestacije bodo v Nemčiji prepovedane

Berlin, 23. okt. Ig. Vlada namerava izdati splošno prepoved javnih demonstracij za ves čas zime in za vso državo do 31. marca 1932. Svoj ukrep utemeljuje s tem, da radikalne stranke izkoriščajo javne manifestacije in nastope, in sicer zavestno kot sredstvo za poostreitev političnega boja, kakor so to jasno pokazali zadnji dogodki v Braunschweigu.

V Nemčiji je 4,2 milj. brezposelnih

Berlin, 23. oktobra. AA. Število brezposelnih se je povečalo v prvi oktoberski polovici za 12.900. Vseh brezposelnih je v Nemčiji sedaj 4.480.000.

Belgrajske vesti

Belgrad, 23. okt. Ž. Nj. Vel kralj je poklonil mestnemu gledališču v Sarajevu ob 10 letnici umetniškega delovanja zelo lepo in bogato izdelano zaveso.

Belgrad, 23. oktobra. I. Danes se je vršila odborova seja glavne Zadrzne zveze. Obravnavale so se potrebe našega zadružništva, posebno z ozirom na zakon o kontroli poslovanja z devizami in valutami, kakor tudi vprašanje lombardne vrednosti posojil v Narodni banki.

Belgrad, 23. oktobra. I. Veterinarski kongres, ki je bil najavljen za 7., 8. in 9. novembra je vsled volitev v državno skupščino preložen na 21., 22. in 23. novembra.

Belgrad, 23. oktobra. I. Priviligirana agrarna banka bo koncem novembra pričela izdajati nove delnice za doseđanje, ki so bile samo začasne.

Dosedanje kandidature v Dravski banovini

Ljubljana, 23. okt. AA. Okrajna sodišča v dravski banovini so do danes potrdila te kandidature: Okraj Brežice: Urek Ivan, župan in bivši narodni poslanec v Globokem; namestnik Pintarič Franc, župan in Rigoneh.

Okraj Brežice: Krulej Ernest, posestnik in župan v Sevnici; namestnik dr. Benedičič Franjo, rudniški zdravnik v Senovem.

Okraj Celje: Prekoršek Ivan, upravitelj javne bolnišnice v Celju; namestnik Gorican Franjo, posestnik in okr. kmetijski referent v pokoju v Višnji vasi.

Okraj Celje: Pikel Franc, posestnik in gostilničar v Gotovljah; namestnik Srebotnjak Ivan, posestnik in veletrgovec v Ilesom v Sv. Petru v Savinjski dolini.

Okraj Črnomelj in Metlika: Makar Danijel, posestnik in gostilničar v Metliki; namestnik Snuk Janez, župan in posestnik v Mlakah, občina Podzemelj.

Okraj Črnomelj in Metlika: Lovšin Evgen, posestnik in ljubljani; namestnik Smalček Josip, trgovec in posestnik v Predgradu, občina Stari trg ob Kolpi.

Okraj Dolnja Lendava: Faflik Farn, župnik v Kančevcih; namestnik Oslaj Jožef, občinski tajnik v Dolnji Lendavi.

Okraj Dolnja Lendava: Hajdinjak Anton, posestnik v Odranci; namestnik Križanič Nikolaj, župan in posestnik v Kotu.

Okraj Gornji grad: Pustoslavšek Rasto, urednik v Ljubljani; namestnik Kolenc Franc, posestnik in Juvancu, občina Ljubno.

Okraj Gornji grad: Goričar Matija, župan in posestnik v Mozirju; namestnik Sem Anton, posestnik in Ljubnem.

Okraj Kamnik: Cerar Anton, posestnik in gostilničar v Kamniku; namestnik Tom Ignacij, trgovec in posestnik v Moravcih.

Okraj Kamnik: Dr. Rožič Valentin, profesor in posestnik v Ljubljani; namestnik Burica Alojzij, posestnik in bivši župan v Dragomljah.

Okraj Kamnik: Dr. Potokar Ivan, odvetnik v Kamniku; namestnik Pančur Franc, posestnik v Zgornjih Tuhinjah.

Okraj Kočevje: Pucelj Ivan, minister brez listnice v Velikih Laščah; namestnik Dr. Arko Hans, odvetnik v Kočevju.

Okraj Konjice: Gajšek Karol, notarski kandidat v Konjicah; namestnik dr. Mejak Ervin, odvetnik v Konjicah.

Okraj Kranj: Barle Janko, župnik v Ljubljani; namestnik Lončar Ivan, župan in hotelir v Trzinu. Okraj Krško: Maicen Ivan, mesar in posestnik v St. Janžu; namestnik Globevnik Ivan, posestnik v Škocijanu.

Okraj Krško: Vale Maks, trgovec in posestnik v St. Jerneju; namestnik Bučar Lavoslav, posestnik v Kostanjevici.

Okraj Krško: Grebenc Anton, posestnik v Brezju, občina Krško; namestnik Horvatič Martin, posestnik v Krški vasi.

Okraj Krško: Drmelj Alojz, posestnik in župan v Boštanj; namestnik Polanc Anton, mlinar in župan v Radečah.

Okraj Laško: Pavlič Alojzij, profesor v Celju; namestnik Jagrič Alojzij, strojevodja v Zidanem mostu.

Okraj Litija: Dr. Zorec Vinko, odvetnik v Belgradu; namestnik Kovačič Anton, kmet in gostilničar v Selu, občina Bukovica.

Okraj Litija: Turk Alojzij, trgovec v Višnji gori; namestnik Hribar Rudolf, lesni trgovec v Izlakah, občina Ržišče.

Okraj Litija: Mravlje Milan, geometer in posestnik v Ljubljani; namestnik Birola Gvidon, inženir in Zazorju.

Okraj Ljubljana-okolica: Jare Evgen, profesor v pokoju v Ljubljani; namestnik Petrovič, župan na Viču.

Okraj Ljubljana-okolica: Koman Albin, posestnik v Vižmarjih; namestnik Sancin Ivo, načelnik v pokoju v Ljubljani.

Okraj Ljutomer-Radgona: Zemljič Jakob, posestnik in župan v Radenci; namestnik Skuhala Franc, posestnik in župan v Križevcih.

Okraj Logatec: Dr. Rape Stone, privatni uradnik v Ljubljani; namestnik Remžgar Ivan, gostilničar in posestnik v Zirovici.

Okraj Maribor, desni breg: Robič Srečo, posestnik in župan v Limbušu; namestnik Gornjak Vinko, ekonom v Slovenski Bistrici.

Okraj Maribor, desni breg: Dr. Vavnik Milo, odvetnik v Mariboru; namestnik Volk Matija, posestnik in župan v Pobrežju pri Mariboru.

Okraj Maribor, levi breg: Dr. Ljudevit Pivko, profesor v Mariboru; namestnik Janžekovič Ivan, posestnik v Kosačih.

Okraj Murska Sobota: Hartnar Ferdinand, posestnik v Murski Soboti; namestnik Kočar Matija, župan in posestnik v Skakovcih.

Okraj Murska Sobota: Vezir Geza, posestnik in gostilničar v Martjanjih; namestnik Hodošek Franc, posestnik v Venkovcih.

Okraj Novo mesto: Klinec Anton, župan v Gornjem Polju; namestnik Matko Davorin, upokojenec v Novem mestu.

Okraj Novo mesto: Dr. Zupanič Niko, bivši minister v Ljubljani; namestnik Belovsky Klement, posestnik v Sv. Heleni, občina Mirna.

Okraj Ptuj: Petovar Lovro, poštar v pokoju in posestnik v Ivanikovcih; namestnik Solar Franjo, posestnik v Zlatoljuhu.

Okraj Ptuj: Vuk Stefan, župan in posestnik v Citkovcih; namestnik Čeh Jožef, gostilničar in posestnik v Ločju.

Okraj Dravograd: Inč. Pahernik Franc, posestnik v Vuhredu; namestnik Geršak Ivan, posestnik in župan v Črni.

Okraj Dravograd: Dr. Rapotec Vinko, odvetnik v Mariboru; namestnik Topolovec Anton, okr. nadzornik konzumnega društva v Prevaljah.

Okraj Radovljica: Ažman Ivan, župan v Lescah; namestnik Kralj Franc, tovarniški delavec v Koroški Beli.

Okraj Radovljica: Mohorič Ivan, generalni tajnik Zbornice za TOI v Ljubljani; namestnik Ambrožič Josip, odvetnik.

Okraj Slovenjgradec: Dr. Vošnjak Bogomil, poslanik v pokoju v Belgradu; namestnik dr. Bratkovič Alojz, odvetnik v Slovenjgradu.

Okraj Smarje-Rogatec: Zdoišek Anton, posestnik v Hotunju; namestnik Debelak Simon, posestnik na Kristan vrhu.

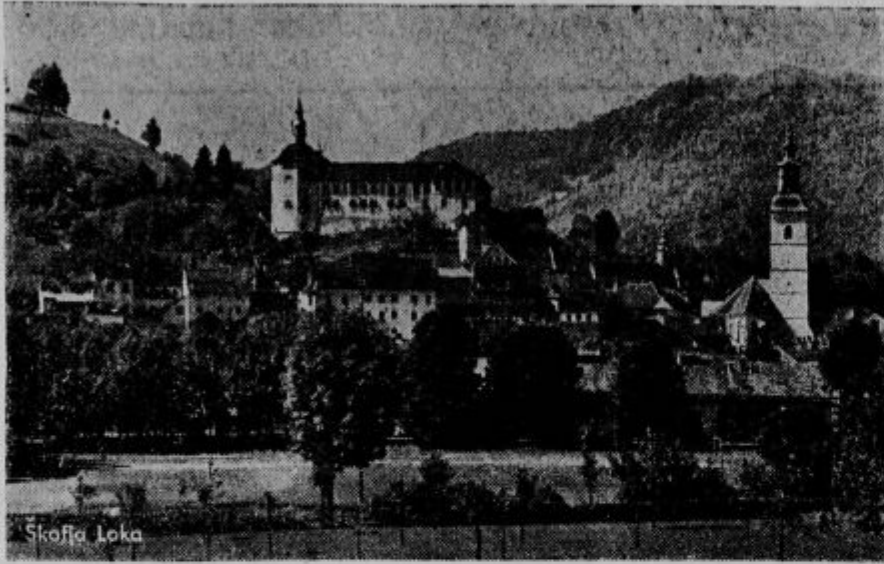
Okraj Smarje-Rogatec: Spindler Vekoslav, urednik v Mariboru; namestnik Malgaj Anton, vičniar v Strtenici.

Okraj Smarje-Rogatec: Drogenik Josip, posestnik; namestnik Lesjak Jurj, župan v Slivnici.

Mesto Ljubljana: Dr. Kramer Albert, minister v Ljubljani; namestnik Tavčar Ivan, tajnik Delavske zbornice v Ljubljani.

Dunajska vremenska napoved. Toplejše, večina oblačno vreme, ponekod dež, posebej v južnih Alpah.

Prenovljena škojeloška cerkev - zopet odprta

Škojela Loka

Loka, 22. okt.

Končno smo dočakali dan, ko se bomo lahko slovesno vrnili v svojo župno cerkev. Župnija se mrzlično prapravlja na nedeljo Kristusa Kralja, ko bo cerkev sv. Jakoba zopet vrnjena bogoslužju po dolgih štirih mesecih. Slovesnosti bo še povečala 460. obletnica zidave cerkve, tako vsaj je razvidno iz letnice, ki so jo odkrili pod ometom na stropu. Obenem se bo vršilo tudi župno proščenje.

Cerkev je vsa nova. Stene, slikarije na stropu Pengovova slika Kristusa Kralja, nov tlak, prenovljeni oltarji, nove električne napeljave v lustre in žaromete, itd. Sedaj šele vemo, kako zelo potrebna so vsa ta dela bila in smo g. župniku Podbevsku hvaležni, da je pogumno podvzel težko

nalogo in jo častno dovršil. Farna cerkev v Škojli Loka bo odslej ena najlepših na Gorenjskem.

Program svečanosti je sledeči:
V soboto zvečer ob 7. uri blagoslovi kanonik Mrak prenovljeno cerkev in nato bo v večerno razsvetljeni procesiji preneseno Najsvetejše iz špitalske podružnice, kjer se je doslej vršila služba božja, nazaj v župno cerkev. Tam bo Te Deum, govor, darovanje in slovesne litanije.

Potem se prične celonočno čiščenje. Prva sv. maša ob 4. uri zjutraj, druga slovesnejša ob 6. uri in tretja ob 9. uri. Pri slovesni maši ob 9. uri govori bivši loški župnik kanonik dr. Klinar. Pri vseh sv. mašah darovanje za cerkev.

Popoldne slovesna posvetitev otrok Kristusu kralju.

Misijonske razstave

Škojla Loka.

V dneh 17. in 18. oktobra je Loka živela pod vtisom velike misijonske razstave, ki je bila v prostorih Društvenega doma. Uspeh prireditve je bil popoln. V soboto so si ogledale razstavo zunanje in uršulinske šole pod vodstvom učiteljstva, v nedeljo pa so vrstili brez prestanka meščani in okoličani ob bogatih razstavnih mizah. Poleg številnih in dragocenih predmetov iz Indije, Kitajske in Afrike, je posebno pozornost vzbudila posebna velika razstava ročnih del, ki so jih domačinke pripravile za bogoslužje v misijonskih deželah kot dar slovenskim misijonarjem. Mnogo je bilo naravnost dragocenih vzornih. Obenem so bili razstavljeni tudi darovi za opremo misijonarja. Požrtvovalnim darovalkam čestitamo. Tudi sicer se je Loka izkazala vneto za misijone.

Ob priliki razstave so se vršila tudi skrbno obiskano znamenito predavanje prof. dr. Ehrhartova predavanja o škofu Baragi, posebno pa je bila o misijonstvu.

Cela razstava kot tudi ročna dela bodo v nedeljo razstavljeni v Krškem.

Krško ob Savi.

V soboto in nedeljo (24. in 25. oktobra) bo v Krškem misijonska razstava kakor so jo imeli zadnjič v Kranju, Škojli Loka, Jesenicah... Povsod — je bilo brati — je razstava vzbudila zanimanje vseh slojev. Upamo, da bodo pozorni nanjo tudi krški meščani in okoličani. Saj je misijonska ideja že iz zgodnjega časa stalna še vedno ena najaktualnejših tudi sodobnih idej. Kako odlično mesto je zavzemala misijonska razstava v zadnjih letih na svetovnih razstavah v Rimu in Barceloni in zlasti še letošnje leto na kolonialni francoski

Bolečine
Glavobol, zobobol, trganje v členkih in bolečine, ki jih povzročajo prehlad, se naglo odpravijo, ako bolna mesta dobro namočimo s pravo Dianom. Dobro je, da imate zavsak slučaj pri hiši originalno Diana francosko iganico.

razstavi v Parizu, kjer so ji Francozi odkazali med razstavnimi paviljoni eno najodličnejših mest.

Kdo bi torej hotel zamuditi ugodno priliko, da si ogleda iz Kitajske, Indije in drugod doposlane predmete od naših jugoslovanskih pionirjev-kolonistov, naših domačih misijonarjev! Razstavo nadzoruje in pojasnjuje tajnik misijonske pisarne v Ljubljani, mladi literat g. Jan Plestenjak. Vstopnine ni, sprejemajo pa se prostovoljni prispevki v misijonske namene.

Pregledovanje v Ljubljano uvoženega mleka

Ljubljana, 23. okt.

Higijski zavod v Ljubljani je napravil načrt za sistematični pregled v Ljubljano uvoženega mleka. Pregled naj bi se vršil danes zjutraj in se je tudi v polni meri izvršil.

Vse mleko, ki pride v mesto, vozijo mlekarice mimo mitnice. Zato je sklenil higijski zavod, da bo danes zjutraj na 10 mitnicah odvzel od vsake mlekarice vzorec mleka, ga shranil v posebni steklenici in jo označil s potrebno signaturo. Zato je razposlal na mitnice potrebne osebe, ki je moglo izvršiti kontrolni odvzem mleka. Kontrola je bila dodeljena mitnicam na Dunajski cesti, Celovski cesti, Vodnikovi cesti, Tržaški, Ižanski, Dolenjski, Poljanski, Zaloški, Šmartinski cesti in v Rožni dolini. Vse ostale mitnice so bile za prevoz mleka zaprte in mitničarji so dobili nalogo, naj dirigirajo uvoznike na navedene mitnice.

Vodstvo kontrolnega cesebja so prevzeli laborantje Higijenskega zavoda in gojenke sesterske šole. Vseh skupaj je bilo zaposlenih pri odjemanju mleka 23 oseb. Svojo službo so nastopili že ob pol 6 zjutraj. Nadzorovali so s pomočjo abecednega seznama uvoznikov, ki je bil sestavljen na podlagi vprašalnih pol popisov z dne 20. in 21. t. m., po katerih so dobili uvozniki tekoče številke, se navešala imena lastnikov mleka, njih bivališča, nadalje množina uvoženega mleka in številno vrsto mleka glede na jutranjo, popoldansko in večerno molžnjo. Ta zadnja delitev je bila potrebna zaradi ločenih vzorcev mleka. Iz tega popisa je higijski zavod razvidel, da bo treba vzeti na Dunajski cesti 222 vzorcev, na Celovski 139, na Vodnikovi 64, na Tržaški cesti 34, na Ižanski 113, na Dolenjski 120, Poljanski 63, na Zaloški cesti 19, na Šmartinski 82 in v Rožni dolini 18 vzorcev mleka. Radi sigurnosti je bilo treba preskrbeti okoli 1000 steklenic,

v katere naj bi se spravljali vzorci mleka. Pol-literske steklenice so dale na razpolago Osrednje mlekarne in tako se je davi pričel odvzem mleka. Od vsakega uvoznika so kupili pol litra mleka, če je imel le enovrstno mleko (samo jutranje, samo popoldansko, ali večerno, ali mešano), drugače pa so kupili od vsake vrste mleka, če je bilo v posodah mleko od različnih molženj. Mleko so odvzemali z zajemalkami in ga pred odvzemanjem vedno dobro premešali. Steklenice so bile povsem očiščene, prazne in zaprte z zamaški; pred odvzemanjem so odstranili zamašek, nalili odvzeto mleko in zamažili z novim, čistim zamaškom. Vsaka steklenica je imela etiketo z rimsko številko, ki kaže mitnico in arabsko številko, ki kaže uvoznika. Tako je šlo delo hitro izpod rok in ob tri četrti na 6 je že začel tovorni avto zbirati odvzeto mleko na mitnicah in jih odpeljal v Higijenski zavod. Po tem, ko je obral vse mitnice, je ponovil rundo še enkrat, tako da je pripeljal vse skupaj, potem ko je bilo zbiranje zaključeno, v Higijenski zavod.

V Higijenskem zavodu so vzorce mleka spravili v hladilno omaro, kjer so jih shranili pri temperaturi 4° C, zato, da se ne množe bakterije, ki so že v mleku. Nato so jih postopno odnašali v laboratorij Higijenskega zavoda, kjer se vsak vzorec pregleda: 1. z ozirom na onesnaženje, 2. na uvezo-maščobe, 3. na specifično težo, 4. na kislost in 5. na tako zvano Tromsdorffovo reakcijo. Vsa dan so delali v kemičnem laboratoriju Higijenskega zavoda pod vodstvom ravnatelja dr. Pirca in bodo delali še jutri ves dan. Rezultate preiskav pišejo za vsako mleko posebej, celotne sezname bodo po izvršenih preiskavah odstopili tržnemu nadzorstvu, ki bo moglo na podlagi izsledkov ukreniti vse potrebno. Ljubljancem pa bomo po zaslugi Higijenskega zavoda končno izvedeli, kakšno mleko pije-mo. Rezultate preiskave bomo objavili.

Slovenska kri v Ameriki

Pred kratkim je umrl v Pueblo, Colo. slovenski mladenič Rudolf H i b l e r, star šele 19 let. Zadel ga je kap. Več mladeničev se je zabavalo z igranjem karla. Nastal je mal prepir, nakar se je pokojnik razjezil in skočil za nekim soigračem. Komaj ga je naredil par korakov, se je zgrudil na tla in bil takoj mrtev.

Anton Ponikvar, 23 let stari mladenič, se je smrtno ponesrečil pri avtomobilskih dirkah v Hartford, Ohio. Navdušeni dirkač je ravno zavil pri 29. ovinku na 50 miljski dirkalni progi, ko se je zlomila sprednja os avtomobila in se je avto v plamenih zagnal s proge. Ponikvar bi bil najbrž zmagal v dirki, ker je bil v precejšnji razdalji pred drugimi avtomobili. Več kakor 4000 oseb je bilo priča strašni nesreči. Med ljudmi je nastalo veliko razburjenje.

Na Ponikvarjevem domu, 3709 E. 93. St. v Clevelandu, kjer imajo njegovi starši grocerijsko trgovino, je bila družina baš pri molitvi, ko je zvedela o strašni nesreči. Odkar je Anton pričel dirkati z avtomobilom, so živelij njegovi starši v neprestanem strahu, da se bo sin ponesrečil. Mladenič je ves svoj

prosti čas porabil s tem, da je popravil svoj dirkalni avtomobil.

V nedeljo sta se peljala na farme v Genovo, O., Peter Sešek in Jožef Vovk. Na potu skozi Perry, Ohio, na No. Ridge Rd. sta zadela z avtomobilom v drevo. Voznik Sešek je dobil težke poškodbe. Prepeljali so ga v bolnišnico v Painesville. Vovk si je pa pri udarcu zlomil vrat in je bil takoj mrtev. Rajnik je pred leti vodil avto garažo in je vozil za pogrebe, zato ga je poznalo mnogo naših ljudi. Zadnje čase je bil zaposlen pri cestni železnici za voznika. Doma je bil iz Soteske. Star je bil 35 let in je bival 18 let v Clevelandu. Zapušča ženo, hčer, štiri sinove, enega brata in dve sestri.

Rojaka Jožef Mavste in Jakob Janežič, ki bivata blizu Ely, Minn., kjer ima Janežič farma, sta te dni ubila težkega medveda. Mreina je hodila ponoči k Janežiču v vas in mu je razmesarila 200 funtov težko svinjo. Rojaka sta čakala ponoči medveda na vrhu hleva in ga ubila z dvema streloma, ko je zopet prišel po pečenko. Za streljanje sta morala dobiti dovoljenje, ker je letos v Minnesoti prepovedano streljati medvede.

Velika poneverba v Celju

Nastavljenec v dveh letih poneveril nad 100.000 Din

Celje, 23. oktobra.

Pred dnevi se je razširila po Celju bliskoma govorica, da je bil M. G. aretiran zaradi poneverbe 200.000 Din. G. je bil nameščen pri lesnem trgovcu Sodin kot pisarniški uradnik in je vršil to službo na videz skrajno vestno, da je bil Sodin z njim prav zadovoljen in ga povsod pohvaljal zaradi njegove pridnosti. Pred kratkim je kupil G. od mestne občine stavbno zemljišče in začel zidati vilo za sebe in svojo rodinjo. Pri tem se je pokazalo, kako zelo je bil njegov šef zadovoljen z njim. Dal mu je na razpolago voz in vozniča, da mu je vozil stavbni material, dal mu je les poceni itd., podpiral ga je pač na vse načine, ne da bi vedel, da si zida dom za njegov denar.

G. je med tem časom izrabljaj gospodarjevo zaupanje. V pisarni je izstavljal plačilne naloge s fingiranimi imeni in podpisoval mesto šefa ter potem dvigal denar po raznih denarnih zavodih, pri katerih je pač imel Sodin naložen denar. Ko je pa seveda potem banka drugi dan obvestila podjetje Sodin, da je izplačala denar v smislu plačilnega naloga, je sedel G. v pisarni, sprejemal pošto in vsa tozadevna pisma, ki bi ga mogla izdati, spravil v žep in jih kasneje uničil. Tako je delal dve leti,

ves čas kar je bil nameščen pri Sodinu, ne da bi mu prišel kdorkoli na sled.

Pred nekaj dnevi je prišlo zopet obvestilo nekakega celjskega denarnega zavoda o izplačilu plačilnega naloga. Sodin je slučajno videl, kako je G. vstalil pismo v žep, kuverto pa vrgel v koš. Sodin je kasneje videl kuverto in se obrnil na zavod z vprašanjem, kaj da so pisali, češ da se je pismo izgubilo. Dobil je odgovor, da je bilo samo obvestilo o izplačilu. Tako je Sodin prišel na sled in naznanil G. policiji, ki ga je aretirala. V teku preiskave je že priznal poneverbo nad 100.000 Din. Ker pa še pribajajo stalne ovadne o takih izplačilih, vsta, za katero je Sodin oškodovan, se ni ugotovljena.

V zvezi s to aretacijo se širijo razni glasovi, ki so pritirali poneverjeno vsoto že na 600.000 Din, kar je seveda veliko pretirano in izključeno.

Poleg mladega G. je bil aretiran tudi njegov oče. Sodijo namreč, da sin tega ni delal brez vednosti očeta.

Zagorje

SPD. podružnica Litija-Zagorje priredi v soboto, dne 24. t. m., ob 7 skiptično predavanje s fotokamero v Julijske Alpece v Sokolskem domu Zagorje. Predaval bo priznani fotoamater g. Cvetko Švigelj iz Ljubljane ter na podlagi 90 slik povedel iz Ljubljane preko divne Gorenjske v Triglavsko pogorje Slike so posnete v različnih letnih časih, tako da nudijo užitka smučarjem, turistom in ljubiteljem lepih slik. Popoldan je predavanje za šolsko mladino Vabljeni vsi!

Tovarna tramvajskih vagonov v Ljubljani

Maloželezniška družba bo sama gradila tramvajske vozove

Ljubljana, 23. oktobra.

Maloželezniška družba, ki je letos z otvoritvijo nove tramvajske proge Viš—Šiška, oziroma St. Vid omogočila velik razvoj tramvajskega prometa v Ljubljani, je med svojimi izdatki beležila skoraj največjo postavko za nove tramvajske vozove, ki jih je izdelala tovarna v Brodu ob Savi. Vsak kompletno opremljen voz je stal skoraj pol milijona dinarjev. In deset novih voz, ki jih je stavila družba v promet, je zahtevalo ogromno investicijo 5 milijonov dinarjev. Zato je bila brez dvoma zapeljiva misel, da bi se družba osamoevojila in si sama gradila tramvajske vozove, izvemši električnih delov. Kaj takega pri sedanjih strojnih delavnicah v stari remizi sploh ni bilo mogoče izvesti, prvič že radi pomanjkanja prostora, drugič radi pomanjkanja za to potrebne dragih strojev. Ker bi bil pa prihranek kljub temu zelo velik, je skušal direktor Maloželezniške družbe g. ing. Zenko Janko na vsak način uresničiti to res drzno zamisel. Novi stroji, ki bi bili potrebni za izdelavo novih pogonskih, kakor tudi priklonih vozov, po načrtih konstrukterja in prof. inženjerja Lobe Feliksa, bi stali 1.400.000 Din. Prostora za namestitev teh strojev je v novi remizi v Zgornji Šiški, ki bo vsak čas dograjena, dovolj in bi se prav lahko tam uredila za zgradbo vagonov potrebna strojna delavnica. Seveda je bilo direktorju Zenku jasno, da družba nikakor ne bo dovolila tako velikanskih investicij za nabavo strojev, ki se kljub velikim načrtom za razvoj ljubljanskega tramvajskega omrežja ne bi z zgradbo potrebnih tramvajskih vozov amortizirali. Zato je iskal in našel tudi drugo nadvse posrečeno rešitev.

Ker je zlasti v letošnjem letu ustavilo v Nemčiji premmogo strojnih tovarn in tovarn za vagonne svoj obrat, sta se odpeljala z inženjerjem prof. Lohetom 2. sept. v Nemčijo z namenom, da nakupita sicer že rabljene stroje v tovarnah, ki so radi pomanjkanja dela ustavile svoj obrat. Tako sta v

Chemnitzu nakupila v tovarni za izdelavo vagonov, ki je svoj čas zaposlevala 10.000 delavcev, najvažnejše stroje za izdelavo tramvajskih vozov po izredno nizkih cenah. Nadalje sta v Düsseldorfu obiskala skladišče nakupljenih strojev iz tovarn, ki so ustavile svoj obrat. Tudi tam sta našla nekaj važnih in prepotrebni strojev, za katere je bila sklenjena kupna pogodba. Vsega skupaj sta naročila dobavo 20 strojev za naravnost smešno nizko ceno 260.000 Din. Ti stroji so vsi v prav dobrem stanju in delujejo brezhibno. Zmerna cenitev vrednosti teh strojev, čeprav so že rabljeni, bi znesla najmanj 800.000 Din. Slabe gospodarske prilike v Nemčiji pa so omogočile tako dober kup in 8. sept. sta bila že nazaj v Ljubljani s kupnimi pogodbami.

Vodstvo Maloželezniške družbe namerava sedaj spomladi najprej zgraditi serijo 10 priklonih voz, ki bodo prav tako veliki, kakor novi motorni vozovi. Za temi priklonimi pa se bodo lotili serije motornih vozov tako, da bodo povsem izdelani v lastni režiji izvemši električnega dela. Danes je prispel v Ljubljano tudi že prvi vagon kupljenih strojev iz Nemčije. S tem, da bodo izdelovali vozove v novi remizi, bo prihranila Maloželezniška družba najmanj 10% kupne cene, tako, da lahko računamo, da bo že pri prvih 10 priklonih vozovih, ki bodo izdelani v novi remizi, krita investicija za nabavo novih strojev. Maloželezniška družba pa bo imela kompletno in moderno izdelano strojno delavnico. Se važnejši pa bo prihranek pri graditvi novih motornih vozov. Ne smemo pa pozabiti še drugega za sedanje čase izredno važnega dejstva, da bo namreč Maloželezniška družba z nabavo teh strojev mnogo koristila v socialnem pogledu, ker bo lahko zaposlila v svojem strojnem obratu lepo število domačih delavcev, ki bodo na ta način prišli do primernega in lepega zaslužka. Ta pogumni vzgled Maloželezniške družbe in agilna podjetojnost ravnatelja ing. Zenka zasluži vsesplošno odobravanje in priznanje.

Pred poroko v smrt

M. Sobota, 22. okt.

Okrog 40 letni čevljarški pomočnik Cv. Janez iz Fokovec je bil ženin. Oklici so bili že končani in poroka bi se imela izvršiti v najbližji bodočnosti. Zenin pa se je na tragičen način že pred poroko ločil od sveta.

Zadnji čas so se kazali na možu znaki zmedenosti. Bil je izredno nemiren. Pred večerašnjim je prišel na obiske k svojem bratu, ki je v Soboti krojač. Bil je čisto zmešan. Venomer je ponavljal, da obračunaj z življenjem. Brat ga je miril, a dopovedati mu ni mogel ničesar. Ponoči je nesrečno izgubil. Podal se je proti Bakovcem. Pri prvem križu je šel k železniški progi. Tam je čakal na prihod jutranjega vlaka. Vrgel se je na tračnice. Vlak ni šel čez njega, ker so ga zavarovalnice, ki so pred lokomotivo, vrgle na stran. Udarec je bil tako silen, da je nesrečnežu razbil glavo.

Ob prvem svitu so reveža našli. Ležal je v nezavesti. Takoj so ga spravili v bolnišnico. Pomoči ni bilo zanj. Do večera je stokal v silnih bolečinah in okrog 19 je izdihnil. Za vzrok žalostnega dejanja ne ve nihče. Najbrž ga je izvršil v popolni duševni zmedenosti.

Strop se je udri

Dobrna, 21. okt.

Zelo čudna nesreča se je pripetila na Dobrni v ponedeljek točno popoldne. V nekem hotelu so takoj, ko je minila sezona in so gostje že po večini odšli, začeli preurejevati gostilniške prostore.

Zidarji so zidali in razbijali, da je bilo vesolje. V ponedeljek okrog popoldne so pričeli podirati temeljne stene v kuhinji, hoteč jo preurediti. Pri delu niso opazili nevarnosti, ki jim preti. Kar naenkrat se je zgradba hotela močno stresla in v kuhinji se je vdrl strop. Nad kuhinjo se je nahajalo več sob opremljenih z lepim pohištvom, katero je vse padlo v kuhinjo, kjer leži vse razbito med kamenjem.

Delavci in zidarji so po večini srečno ušli. Ujelo je le delavca Fr. Stropnika, katerega je kamenje in podiračje se stropovje močno položilo. Poklicali so takoj zdravnika, ki je pone-srečencu nudil prvo pomoč.

Hoteliir trpi pri nesreči precejšno škodo.

Smrtna nesreča na železnici

Dne 21. oktobra okrog 6 zvečer se je blizu hrvaške Koprivnice kmet Ignacij Imbriovčan vozil iz vinograda proti domu v Bičele Hlebne. Na vozu sta sedela še kmetov sin Mijo in hlapec Franjo. Pri vsi Plavčinac cesto preceka ozkotirna proga Koprivnica—Kloštar. Na prehodih pa ni zatvarnice, pač pa strojevodja, kadar vozi proti kakemu prehodu, daje signale z žvižgi lokomotive.

Prav ko se je voz bližal železniškemu tiru, je privozil vlak iz Kloštra v Koprivnico. Strojvodja je dajal žvižge, a mladi Mijo Imbriovčan, ki je vodil konje, je mislil, da bo ušel. Udaril je po konjih in hotel zdržati čez progo. V tistem hipu, ko sta konja stopila na progo, je privozil vlak. Lokomotiva je takoj ubila enega konja, drugega pa vrgla ob stran.

Pri tej priliki se je prevrnil voz. Vsi trije moški so padli pod voz. Stari Ignacij Imbriovčan, ki je imel 56 let, je dobil tako hud udarec na glavo, da mu je počila lobanja. Sin Mijo je bil težko ranjen po hrbtu, a 23 letni hlapec Franjo Grzunov, doma iz Dalmacije, je dobil hude poškodbe na glavi. Strojvodja je takoj ustavil vlak, ki so nanj naložili vse tri ranjence, da jih prepeljejo v Koprivnico. Toda oče Ignacij je umrl že na vlaku, nakar so ga prepeljali v koprivniško mrtvašnico, druga dva pa v mestno bolnišnico.

Skok z drvečega vlaka

Goriški begunec na begu pred Italijani

Ljubljana, 23. oktobra.

Na begu iz Italije se je večeraj nevarno poškodov 19 letni mizarški pomočnik Stane Filičič iz Treta. Pripeljal se je do Postojne brez potnega lista. Ravno, ko je vlak vozil čez mejo, so ga zasledili italijanski kontrolni organi, ki so hoteli preprediti, da bi Filičič ušel v Jugoslavijo. Filičič se jih je ustrašil in se pognal z drvečega vlaka na tla. Padel je tako nesrečno, da se je poškodoval na nogah. Potem, ko so ga naši uradniki zaslišali, so ga poslali v ljubljansko bolnišnico. Hujših posledic a beg z Filičiča ne bo imel, le to, da se bo moral dalj časa zdraviti.

66 letna posestnica Alojzija Termerer iz Cerk-

nice je večeraj padla z voza in dobila hude noiranje poškodbe.

Prav tako je padel z voza, pred katerim so se splašili konji, 9 letni Valentin Burja, sin rudarja iz Nožice pri Homcu. Konji so šli preko dečka in ga hudo poškodovali.

Vsi trije ponesrečenci se zdravijo v bolnišnici.

Ljubljana

Sklepi seje magistralnega gremija

Ljubljana, 23. oktobra.

Danes se je vršila seja magistralnega gremija. Na poročilo mestnega ekonomata se sklene, da se odda Slavku Dolničarju zakup hotela Tivoli za dobo treh let s pripombo, da se mu ta doba podaljša na 5 let, ako predloži primeren investicijski program. Zakupni znesek ostane dosedanj. Sprejme se varnostna pogodba za vzdrževanje telefonske centrale na mestnem magistratu s tvrdko Siemens d. d., katera prevzame popravila in vzdrževanje telefonske centrale za letni pavšalni znesek 24.000 Din. — Dobava dela za pločevinaste obrobe pri mestnih hišah za Bežigradom in v Kozleži se odda najcenejšemu ponudniku Alojziju Golobu.

Kanalizacija.

V seji se je razpravljalo o nujni napravi kanalizacije na Gallusovem nabrežju, katera je v zvezi s sedanjo regulacijo Ljubljane. Kanalizacija tega dela bi stala 500.000 Din in je nujno potrebna. V sedanjem proračunu je za to kanalizacijo križja 240.000 Din, ostanek pa bi se prenesel na bodoči proračun. Delo se odda tvrdki Dukli pod enotnih dosedanjih cenah. Z delom se prične takoj. Nadalje se je sklepalo o podaljšanju glavnega kanala, ki vodi od nove carinarnice do Dunajske ceste. Kanal se podaljša do železnega kolodvora ter bo stal okrog 370.000 Din. Sklene se tudi, da se predlaga mestni občinski upravi v sklepanje podaljšek kanala od Pokopališke ulice po Dunajski cesti do Stadiona. Na ta način bi se lahko priključili kanali od novih hiš, ki so se zgradile na levi in desni strani Dunajske ceste, zlasti pa Bežigrad, okolica Stadiona in topičarske vojašnice. Ta del kanalizacije bi stal ca. 500.000 Din. Stroški za podaljšanje kanalov bi se kriili s proračunskimi postavkami bodočega proračuna z anuitetami.

Na predlog mestnega gradbenega referenta so se podelila sledeča

stavbna dovoljenja:

Josipu Verliču, trgovcu v Ljubljani, se odpusti zahteva po odstopu sveta ob Dunajski cesti. — Mariji Dedek se izda stavbno dovoljenje za enonadstropno vilo v Lepodvorski ulici. — Ing. Josipu Dedeku za gradnjo ograje v Lepodvorski ulici. — Francetu Šalerju za enonadstropno vilo v Tobačni ulici. — Tvrdki Medič-Zankl principiarno dovoljenje za gradnjo skladišča v Jenkovi ulici. — An-

dreju Šarabonu za provizorično ograjo na Zaloški cesti. — Mariji Guzelj za gradnjo prizidka steklene verande ob Cesti na Rožnik 43. — Služkinjskemu domu za gradnjo prizidka podstrešja v Križevniški ulici 2. — Tvrdki A. Rojina & Comp. za gradnjo prizidka, nazidka in remize med Slomškovo ulico in Copovo ulico pod pogojem, da odstopi svet za cesto v Copovi ulici mestni občini brezplačno in bremen prosto. — Ivanu Rozmanu, posestniku v Strelški ulici 31, za gradnjo provizorične avto-garaže na dvorišču. — Antonu Velkavru, mesarju in posestniku, za gradnjo enonadstropne hiše v Knežovi ulici. — Ani Hus in bratom za gradnjo enonadstropne hiše v Hajdrihovi ulici. — Hlani dr. Husovi za gradnjo enonadstropne vile v Ažbetovi ulici. — Mari Novakovi za enonadstropno hišo v Kozlezijski ulici. — Joško Hojkarju za gradnjo vile na Privozu. Poleg njega bo gradil hišo tudi bančni ravnatelj Auersperg Emil. — Tvrdki Janež na Aleksandrovi cesti 12 se dovoli postavitev svetlobne reklame nad njegovo trgovino.

Podelijo se sledeča

uporabna dovoljenja:

Ivanu Brecljniku za podstrešno stanovanje v Veliki čolnarski ulici. — Antonu Japlju za pritlično hišo na poti na Rakovo ježo. — Boguslavu Kalasu za enonadstropno hišo v Lampetovi ulici. — Gospodarsko poslojpe za drvničarico se mu dovoli samo kot provizorij. — Francetu Anžiču, mesarju in posestniku v Hradečkemu vasi, za uporabo lokala za mesarstvo. — Mariji in Ivanu Dolinar za enonadstropno hišo v Beljaški ulici. — Franji in Tereziji Snoj za enonadstropno hišo v Staničevi ulici. — Ivanu Pavlinu za provizorično leseno hišo v Gerbičevi ulici. — Mariji Luizi Jurman za provizorno trgovsko poslojpe na Dunajski cesti. — Zadržni »Ljudski dom« v Strelški ulici za adaptirane prostore njenega poslojpa. — Andreju Tomažinu za pritlično hišo in gospodarsko poslojpe na Izinski cesti. — Mariji Zupan za enonadstropno vilo v Skrabčevi ulici. — Mariji Maurer, gostilničarki, za enonadstropni prizidek na Jegličevi cesti. — Josipu Megušarju za enonadstropno hišo na vogalu Dolenjske ceste in Galjevice. — Dr. Henr. Šteski za enonadstropno vilo v Idrjski ulici. — Ivanu Tomcu za enonadstropno hišo v Gorupovi ulici.

Nekaj prošenj se je odložilo za prihodnjo sejo.

Kaj bo danes

Drama: »Dogodek v mestu Gogi«, Red D. Opera: »Viktorija in njen huzar«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. Kino Vič-Glince: ob 8 »Padli angel«, drama. Nočno službo imata lekarni: dr. Piccoli, Dunajska c. 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Priznanje Kristusa Kralja je praznik Katoliške akcije. Katoliki, ki so organizirani v verskih in prostovoljnih organizacijah se bodo brezdvoma udeležili vseh nedeljskih prireditev, zlasti večerne, ki bo ob 6 uri v Ljubljanski stolnici. Kot zaključek celodnevne proslave pa je slovesnost ob 700-letnici sv. Antona Padovanskega, ki bo 25. t. m. ob 8 zvečer v veliki dvorani Uniona. Na sporedu je več pesmic, deklaracij in otroški prizorček s petjem, ki je spisan nalašč za ta večer. O življenju in o delovanju sv. Antona, pa bo predaval g. dr. P. Roman Tominec, s skiptičnimi slikami. Vstopnina: sedeži od IV. do XXIII. 5 Din, na balkonu in galeriji 3 Din, stojišča 2 Din. Opozorimo na predprodajo vstopnic v Prosv. zvezi, Miklošičeva c. 5, kjer se bodo dobile vstopnice tudi v nedeljo od 11 do 12.

Stolnica Na praznik Kristusa Kralja, v nedeljo 25. t. m., bo imel prevz. g. knezoškof dr. Gregorij Rožman ob pol 10 v stolnici pridigo, nato ho pa daroval slovesno pontifik. sv. mašo; po sv. maši bo slovesna posvetitev presv. Sreč. Verniki, pridite, da se skupno s svojim nadpastirjem posvetite Kristusu Kralju!

Slovo g. protojereja Dimitrija Sv. Jankovića, višjega voj. duhovnika v pokojju. Danes odhaja iz Ljubljane g. prota Janković, ki je 11 let vršil v Ljubljani službo pravoslavnega svečenika. Med Slovenci si je kot človek pridobil mnogo prijateljev, od katerih se postavlja s težkim srcem, kakor tudi težko zapušča slovenske kraje, ki so se mu zelo priljubili. Ob priliki svojega odhoda nam je postal sledeče slovo v objavo: »Ker mi ni bilo mogoče ob odhodu iz bele Ljubljane posloviti se osebno od številnih mojih vernikov,

Naznanilo preselitve!

Cenjenemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem se preselil z Dunajske ceste štov. 37 na Miklošičevo cesto, pal. Ca. »Grafika«.

Ker sem v stanu, da cenj. odjemalcem v modernu urejenem lokalu nudim najpestrejšo izbiro, se za obilen obisk priporočam

FERDO KOBALD, modna trgovina

Ljubljana, Miklošičeva cesta,

prijatelj in znanec, se tem potem poslavljam od njih. Ko sem pred 11 leti prišel v Ljubljano kot vojaški duhovnik, sem si v samem začetku svojega službovanja pridobil tako širok krog iskrenih in odkritih prijateljev brez ozira na njih versko prepričanje, da sem bil presenečen. Vsi ti prijatelji so me ves čas mojega težkega službovanja podpirali, kar mi je znatno olajšalo službovanje v prelepi Sloveniji. Vsem, ki so me v času mojega službovanja kakorkoli podpirali, kakor tudi vsem onim, ki so na mojo prošnjo darovali za novo pravoslavno cerkev v Ljubljani, se na tem mestu iskreno in toplo zahvaljujem. Iz Slovenije odhajam službeno srca, ker sem za njo čutil bratsko ljubev. Božja volja zahteva, da se od Slovenije poslovim in jo zapustim. Zapuščam pa jo v zavesti, da sem svojo službo vršil v splošno zadovoljstvo Bogu, kralju in narodu v korist. Lepo Slovenijo obranim do konca svojih dni v najlepšem spominu, kakor obranim v trajnem spominu vse moje odkrite in iskrene prijatelje. V svojem in v imenu svoje družine se poslavljam od vseh in kličem: zdravstvujte vsi, ki ostanete v prelepi Sloveniji, obranite tudi naprej mir in bratsko slovo, v ljubezni in složenem delu nadaljujte delo božje, jaz pa bom zato pripravljen za vsako molitvo k Bogu. — Udani Vaš protojerej Dimitrije Sv. Janković, višji vojni duhovnik v pok.

60 let nice svojega rojstva praznuje danes g. Dragotin Strucelj, šef znanega carinskega posredništva in hon. konzul Portugalske v Ljubljani. Po letih star, a po duhu in borbenosti še vedno mlad in krepak, praznuje danes g. Strucelj rojstni dan v najožjem krogu svoje družine. Ugodnemu in skromnemu jubilaru kličemo tudi mi: še mnogo srečnih let!

V Salez. mladinskem domu na Kodeljevem bo jutri socialni dan. Ob 8 sv. maša s skupnim sv. obhajilom Fantovskega krožka, nato zborovanje v dvorani, na katerem bodo govorili: dr. M. Krek, dr. Gosar in dr. Janez Ahčin. — Popoldne ob pol 3 večernice, nato popoldansko zborovanje v dvorani, kjer bo govoril dr. Karel Capuder. Nato film »Križarji«. Ta film je last Prosv. zveze v Ljubljani in ima slovenske napisje. Pri predhodnem zborovanju bo sodelovalo pevsko društvo »Zvezda« iz Most.

Zveza Bojnikov Ljubljana-Moste vabi vse člane in svoje v svetovni vojni padlih vojskov k maši zadušnici, katero opravi bivši vojni kurat g. Bonač v nedeljo, 25. t. m., ob 8.30 v Karmeličanski cerkvi na S lu.

Šišenska prosveta javlja svojim članom, da se vrši v ponedeljek, 26. oktobra ob 20 v smostanski dvorani redni letni občni zbor. Člani, udeležite se polnoštevilno!

Darovi za stradajoče v Beli krajini. Pisarna R. kr. v Wolfovi ulici je prebrala pismo: »Prosim, sprejmite skromni znesek 30 Din za pomoči potrebne v Beli krajini. Staroupokojenec.« Gospod A. K. iz Ljubljane za Belo krajino 200 Din. Iskrena hvala plemenitima neimenovanima dohrotnikom!

Proslava češkoslovaškega narodnega praznika se vrši v torek, 27. oktobra ob 20 v operi — slavnostna predstava »Lucerna« po ljudskih cenah. — Vabimo vse članstvo in prijatelje češkoslovaško-jugoslovanke vzajemnosti k polnoštevilni udeležbi. — Jugoslovansko-češkoslovaška liga — Češkoslovaška obec Ljubljana.

Ljubljanski članstvo Slomškove družbe vljudno vabimo k sv. maši za pokojno gospo M. Strukelj, mater predsednika Slomškove družbe, v nedeljo 25. oktobra ob pol 7 v frančiškanski cerkvi pri oltarju sv. Deodata.

Vojni invalidi in vdove! Dospel je premog od mestnega načelstva. Tisti, ki ga žele kupiti, naj pridejo v društveno pisarno (Sv. Petra vojašnica) med uradnimi urami od 9 dopoldne do 2 popoldne. S seboj je prineti legitimacijo in vreče.

Cevljarstva združba v Ljubljani naznanja interesentom, da se vrši pomočniška preizkušnja začetkom novembra. Tozadevne prijave se sprejema najkasneje do 31. oktobra v združbi pisarni Hrenova ulica 4.

Na Koroskem aretirana ljubljanska tatova. Celovška policija je sporočila ljubljanski policiji, da so koroske oblasti izsledile prostulce ljubljanskega tata in vlomilca Petra Strnišča, ki ga policija zaradi njegovih številnih grehov že dolgo išče. Strnišča je star šele 22 let, je pa eden najbolj nevarnih ljudi, kar jih je kdaj kradlo po Ljub-

ljani. Prav tako nevaren tat je tudi njegov tovariš Silvester Ferušnik. Oba sta pobegnila na Korosko, ko sta šutila, da so jima tla v Ljubljani že prevročila. Tudi tam sta kradla in vlamljala vsevprek. Koroski orožniki so ju aretirali, ko sta bila do zob oborožena. Najbrž sta se oba pripravljala, da bosta tudi ropala, zato sta si tudi nabavila orožje. Najprej ju so sodilo celovško deželno sodišče, ko bosta tam kazna prestala, bosta pa izročena našim oblastem.

Razne tatvine. Tatovi že pridno krađejo suknje. Mizarju in posestniku Francu Vagnerju v Tomšičevi ul. je nekdo izmaknil z odpre verande 580 Din vredno sukunjo, v kateri je bil tudi par rokavic. — Posestnici Tereziji Anžičevi v Hradečkemu vasi je neznan tat odnesel 5 metrov dolge leštev. — Zasebnemu uradniku, Josipu Gajšku, je nekdo ukradel iz dvoranice v Mariborski ulici 21 več obleke, vredne 600 Din. — Izpred Zebalove gostilne na Rudniku je nekdo odpejal 1200 Din vredno kolo, last pos. stnika Fr. Viranta iz Hovice, Kolo je bilo znamke »Tribuna«.

Prepovedna tatova. Preteklo noč okoli polnoči je nočni čuvaj Anton Škerlj opazil kako ograjo vrta učiteljska dve sumljivi postavi, ki sta pravkar plezali v vrtno ulico. Očitno je bilo, da nameravata nekaj ukrostiti. Škerlj je zato prišel zvižgati in klicati stražnika. Moška sta se tega tako prestrašila, da sta pričela bežati. Stražnik, ki je takoj prihitel, je sicer tekel za njima, vendar pa sta zlikovca izgnila v temi. V uli so bile svetilce in pa vrtno orodje, ki sta se ga hotela tatova polastiti, kar pa se jima ni posrečilo.

Zimsko kegljišče, na novo rejeno, še nekaj večerov za oddati. Pripravno tudi za strelsko klube. — Gostilna Turk.

Kranj

Glavni oddelek finančne kontrole v Kranju se preseli v soboto, dne 24. oktobra, v svoje nove poslovne prostore in uraduje od 26. oktobra v hiši gđne Roossove, to je nasproti hotela Stara pošta ali Jelen.

Če bi bil milijonar?

XXXIV.

Milijoni — lepa želja! Biti gospodar milijonov, je težko. Ako bi bili res mnogi milijon-anketarji tako radodarni z njimi, kakor čitamo dnevno, da bi jih kratkoma razdelili, bi bila tudi napaka. Ze iz odlomka sv. pisma beremo, da ni bil tisti hlapec na mestu, ki je talent zakopal, nasprotno pa je bil pohvaljen drugi hlapec, ki ga je pomnožil. Tako bi morali tudi naši anketarji napraviti s svojimi milijoni. Ustanoviti podjetje z zanesljivim sodnikom, zaposliti delavce, deliti dobiček tako, da spolnimo dolžnosti. Begu, kar je božjega, kralju, kar je kraljevo. Tako bi napravil tudi jaz in nič drugače, Pika.

XXXV.

Če bi bil milijonar, bi delal na to, da bi iz Slovencev izgnale vse one lastnosti, radi katerih nam je napisal Cankar Hlapec. Ustanovil bi bogato ustanovo, iz katere bi dobivali primerno odškodnino vsi tisti, ki so kdaj trpeli radi svojega poštenega pripriljanja.

XXXVI.

Če bi bil milijonar, bi bržkone pozabil na bedo človeštva in bi živel le sebi, prav tako kakor današnji kapitalisti. Zato je boljše, če nimam ne jaz, ne drugi anketarji milijonov, ker smo brez njih z večjo gotovostjo vredni člani slovenske družbe, ako nam je res vedno pred očmi božja zapoved: »Ljubimo svojega bližnjega, kakor samega sebe! Ne pozabimo, da je dar uboge vdove več vreden, ko farovi bogatinov.

XXXVII.

Če bi bil milijonar, bi dal ves svoj denar za čim hitrejšo uresničenje ideje: da bi bil en alev in en pastir.

XXXVIII.

Ko bi imela milijon, bi delala v prvi vrsti na to, da se iztrebi napačni predsodek, češ, da je možki kljub temu, da ima na vesti brez števila propalih žensk, ki jih je sam dovedel do tega, že vedno v javnosti pošteniak, dočim izgubi ženska ob prvem padcu svoje dobre ime in počtenje, čeprav je pri tem 99 odstotkov krivde na možkih.

Hvalevredno znižanje cen mesu

Ljubljana, 23. okt.

Zadnje dni so se cene mesu na ljubljanskem trgu nekoliko znižale. Tako je na primer bila znižana cena za koštrunovo meso I. od 14 na 12 Din, za meso II. pa od 12 na 10 Din. Pravtako je tudi »la nazaj cena konjskemu mesu. Dočim so prodajali še pred kratkim konjsko meso I. po 8 Din in II. po 6 Din, se sedaj meso I. po 6 Din in II. po 4 Din, kar ho prišlo zlasti v prid onim slojem, ki so že sedaj komaj zmogli za konjsko meso. Govodina je prav tako nekoliko popustila in sicer prodajajo skoro vsi mesarji I. meso pitanih volov zadnji del po 14 Din, prednji del po 12 Din, dočim so prej cene znašale 15 Din odnosno 13 Din. Te višje cene se drže le še izjemoma sem in tja pri drago kupljenih volih. Tudi pri prašičjem mesu in slanini se ne drže več cene tako trdovratno in so v zadnjem času nekoliko padle. Tako se je na primer znižala cena za svinjski hrbet od 22 na 20 Din. Kljub temu pa to znižanje ne odgovarja nakupni ceni živih prašičev, kakor tudi ne znižanju v primeri z govejim mesom. Zato moramo tembolj pozdraviti dejstvo, da se je z današnjim dnem odločil mesar Jakob Jesih na Pogodnjem trgu, da prodaja prvotno svinjino (hrbet) po 16 Din in slanino po 14 Din, dočim prodajajo drugi mesarji hrbet se po 20 Din, slanino pa po 16, odnosno 18 Din. Pravtako smo dobili poročilo iz Šiške, da prodaja mesar Volkar v Jernejevi ulici št. 42 v svoji mesnici govedino po mnogo nižjih cenah, kot so sbitajne na ljubljanskem trgu. Govedino zadnji del prodaja po 9 Din kg, prednji del pa po 6 Din kg. Upamo, da bodo tudi drugi mesarji sledili lepemu in socialnemu zgledu vsaj mesarja Jesiha, če že ne mesarja Volkarja.

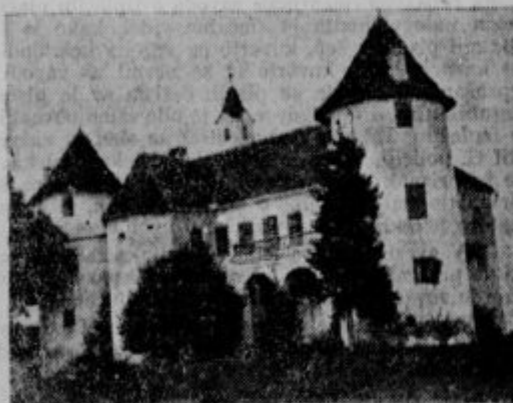
Nagrobne spomenike v najmodernejših oblikah vam nudi najceneje kamnoseško kiparsko podjetje Franjo Kunovar, pokopališče Sveti Križ, Ljubljana. — Telefon št. 27-87.

Pisalni in adicijski stroji Brunsviga. Računski stroji Brunsviga. Ivan Legat, Ljubljana, Prešernova, Maribor, Vetrinjska

Pri književniku Milanu Begoviću

(Pred njegovo premijero »Brez tretjega« v Ljubljani) Zagreb, oktobra.

Ne je pravkar vprizorjena Begovičeva drama »Bez trečega«, ki me je kot psihološka gradnja močno zavela, ampak pred vsem »Savremenik« in

Dvorec Bisag, zgodovinski hrvatski grad, ki ga je sezidala družina Bisičevi. V devetnajstem stoletju je prešel grad v last grofov Draškovičev. Po svetovni vojni je postal lastnik gradu neki kmet, ki ga je prodal pisatelju Milanu Begoviću.

njegov odnos do slovenske umetnosti, me je gnal do književnika g. Milana Begovića. Visok in samozavesten od širokega zdravja, kakor so bili pač vsi hrv. umetniki v preteklosti pa močno tudi v sedanosti, me je sprejel.

V kak cilj ste gledali pri enovanju »Savremenika«?

»Društvo hrv. književnikov mi je dalo mandat, da obnovim »Savremenik« in ga vzdržim vsaj do njegove petindvajsete letnice, ki bo prihodnje leto. Pozval sem takoj v začetku, ko je bil »Savremenik« še tednik, na sodelovanje vse tri jugoslovanske veje, čemur pa so oporekali domala vsi člani društva hrv. književnikov, ker so me pač krivo umeli. In vendar mi ni gnala politična tendenca, pač pa le težnja, da zblížam vse kulturne delavce v Jugoslaviji, ki so danes oddvojeni kakor malo-kije...«

Za Slovence, katere je profesor Zimbek predstavil hrv. kulturnemu svetu, je bilo v »Savremeniku« mnogo prostora, za biografije kakor tudi za dela naših mladih. Toda nekateri listi pišejo, da slovenskih literarnih del ni treba prevajati, kakor se to dela pri samostojno živčih, temveč naj se natisnejo v originalu, ki je dialekt skupnega jugoslovanskega jezika, v katerega se bo s časom zli... Ali ima objavljenje slov. del v originalu v »Savremeniku« isto tendenco?

»To nikakor ne! Pač le zato, ker se spodobi, da se tudi Hrvatje učimo vašega jezika in vas čitamo kakor vi nas v originalu! Bilo bi tudi »štetno i zlo«, da bi se podceneval slovenski bogato tvorni jezik, ki je ustvaril tako lepo literaturo in ki se sam še dalje oploja. Pa tudi Jugoslavija ima od tega samo korist, da vsi trije ustvarjamo umetnine, vsak v svojem duševnem ozračju, v svojih tradicijah, v svojih posebnostih... zakaj vse to nosi sloves naše skupne domovine preko mej...«

Pa zakaj potem — da grem malo iz okvira — odbijate vse naše ustvaritve na dramskijskih tleh kakor manj vredne od komadov, ki prihajajo na vaš oder. Slovenci smo globoko užaljeni nad tem ignoriranjem, tembolj, ki smo vsi na stečaj odprli vrata vašim delom te vrste.

»Ne, to ni omalovaževanje vaših dram, del kakor tudi ne srbskih, temveč preširokogrudna po-

ustljivost ravnateljstva do zagrebških začetnikov, kateri ne bi mogli sicer nikjer na oder; z dajanjem njihovih del jim hoče vliti poguma, pri tem pa zmanjka prostora za dobre slovenske in srbske drame... Ko sem še jaz govoril v dram, sem dal prevajati Novačana («Herman Celjski») in Župančiča («Veronica Deseniška»), pa prevajalec se je zamudil z delom. Ko je bil gotov, mene ni bilo več. Novi ravnatelj dobro pozna slovensko dramo in bo brez dvoma v naslednjih letih mlade slov. dramatičke uvrstil med hrvatske.«

So se Vaše drame v Belgradu kaj igrate?

»Pred svetovno so dali moje »Stano« (iz dalm. življenja). Za tem so moje drame romale po odrih zapadne Evrope od Bergena do Pariza, »prešle su Atlantik, ali nisu prešle Savu...« Šele zdaj primaša akademsko gledališče v Belgradu mojega »Božjega človeka«, katerega je nar. gledališče skozi tri leta pisalo na repertoar, a nikdar ga ni prineslo na oder. Uprava belgr. gledališča me nikoli niti vprašala ni za kako moje delo, da ga vsaj prečita. Zalostna poglavja so to, tem bolj, da so se od del pisatelja, kakor je Krleža, ki je do zdaj 15 dram dal, igrali le »Glembajevi«...«

Pišete kaj?

»Problem bana Jelačića mi ne da miru, namreč kaj je bilo krivo, da ni izpolnil nade, ki so jo hrvatski domoljubi stavili nanj. Legenda o njegovem pokolenju mi bo za osnovo. — Pa še druge stvari so, ki me zvejo, kakor znana Kajova aiera. Ne bo tu zgodovinskih obrazov, temveč to mi je le moment, ob katerem bom zgradil poseben psihološki proces v ženski duši...«

Kakor pričajo Vaše poslednje drame, Vi se mnogo bavite z dušo žene?

»Res je psihološka žene, to je moje najljubše. Pogled v njo, notranje borbe, spor z življenjem in prirodo... Pišem vedno kakor gledam, nikdar nima tendence pri pisanju. Tudi Giga (v dram »Bez trečega«) je morala po prirodi priti do tega zaključka, da je moža ubila. To dramo sem nosil

se seboj celih pet let. Marko je — Dalmatince kakor jaz. Tudi motiv Giginе zvestobe je iz Dalmacije, kjer čakajo Dalmatince svoje moze Amerikanec po dvajset let brez greha... Veselim se Ljubljane, kamor pridem na premijero. Tam bo gospod Levor monumentalno izrazil mojega Marka. Pa tudi za Miro Danilovo se ne bojim.

Kadila sva in kramljala vse, dokler se ni stemnilo.

»Ko pridete drugič, pridite v Zagorje, tam sem si kupil grad Bisag, nekdanjo last grofov Draškovičev, tam bom tiho delal in s prijatelji kramljal. Z avtobusom imate uro...«

Naj na koncu še dostavim kratko črto čez njegovo dramo »Brez tretjega«.

Marko, profesor matematike, se je vrnil po osmih letih iz ruskega ujetništva. Strašna muka ga je klala. Kaj je počela njegova žena od katere se je mogel ločiti na sam ženitni danj vseh tih osem let? Razni predmeti in dogodki v hiši so mu zbudili strašno ljubosumje, ki je dosegel vrh in obrat v papirju, kjer je uradno potrjena njegova smrt. Obrat pa se je izvršil tudi v potrpežljivi Gigi, ko je mož po osmih letih samote in trpljenja niti vprašal ni, kako ji je bilo, temveč jo je bil kar naprej z umazanimi očitki — čeprav mu je bila zvesta kot luč; v navalu močevem, ki je hotel od nje svoje zakonske pravice, ga je z revolverjem ubila...«

Tudi v tej dramji je stopila iza platna scenska tehnika, katerega je bila Begovičeva vedno najljubša, vendar ne več tako kot v dosedanjih dramah. Edino Giga me je motila v zadnjem dejanju, ki je preveč spremenila značaj iz prvih dveh dejanj. Iznajdljivosti je Begovič v razpletu drame izredno mnogo pokazal, saj sta dva sama igralca skozi tri dejanja zvezala gledalca, da se niso za hip ganili. Drama dveh duš, kateri sta igralca Dabravka Dujšin in Vika Podgorska do dna odprla. »Bez trečega« je med Begovičimi najboljšimi in drama, ki more brez zadrege na vse evropske odre... —bič.

Dnevna kronika

Koledar

Sobota, 24. oktobra: Rafael, arhangel; Kristina.

Novi grobovi

† V Mostah pri Ljubljani je umrl v visoki starosti 80 let g. Anton Celarc, zidarSKI mojster. Pogreb bo danes ob 4 popoldne iz hiše žalosti Ciglerjeva ulica 7. Svetila mu večna luč! Zalujočim naše sožalje!

Osebnosti

— Novi avstrijski generalni konzul v Ljubljani. V sredo je prispel v Ljubljano novi avstrijski generalni konzul g. dr. Feliks Orsini-Rosenberg in prevzel vodstvo avstrijskega konzulata iz rok dosedanjega generalnega konzula g. dr. Pleinerta. Pozdravljamo novega g. generalnega konzula z željo, da bi se med nami prav dobro počutil.

— Vojaška vest. Poveljnik dravske divizijske oblasti g. general Bogoljub Ilič je imenovan za člana osrednje mešane jugoslovansko-bolgarske komisije, zato odputuje za delj časa iz Ljubljane. Nadomestoval ga bo g. general Dragomir Popovič.

— Sodniški izpit pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani sta napravila včeraj sodni pripravnik okrognega sodišča v Novem mestu Josip Rezelj in sodni pripravnik pri deželnem sodišču v Ljubljani Viktor Prohinar. Oba z dobrim uspehom. Castitamo!

— Poroka. Iz Reteč nam pišejo: Poročil se je podpredsednik prosvetnega društva g. J. Drnovec z gdnjo Francko Avguštin, bierko ugodnega trgovca iz Reteč. Nevesta je bila društvena tainica, agilna igralka in dolgoletna cerkvena pevka. Oba sta tudi člana osrednje mešane jugoslovansko-bolgarske komisije, zato odputuje za delj časa iz Ljubljane. Nadomestoval ga bo g. general Dragomir Popovič.

Ostale vesti

— Prosvetno društvo v Brezicah priredi v nedeljo 25. oktobra ob 16 v Narodnem domu v Brezicah Bevkovo igro »Kajnc« v treh dejanjih. Pred igro govor v spomin žrtvam naših bratov onstran mej. Za mnogoštevilno udeležbo se priporoča odbor.

— Tajniško Mladinske matice nam poročata: Na željo nekaterih pisateljev je odbor Mladinske matice sklenil podaljšati rok za vlaganje rokopisov za redne publikacije do konca decembra. Gg. pisatelji so napročeni, da nam pošljejo tipkane rokopise.

— V prilogi »Službenih novin« št. 246 od 21. oktobra t. l. je objavljen »Pravilnik o uvozu in tranzitu krompirja«.

— Valvasorjeva kočja pod Stolom je vso zimo odprta in oskrbovana. — SPD, Kranj.

— Agrarno-reformni zakupniki se opozarjajo, da je po zakonu o likvidaciji agrarne reforme dovoljeno skleniti sporazum o vprašanju odškodnine, tako glede višine, kakor glede načina izplačila, tudi preden začne poslovati likvidacijska komisija. Takih medsebojnih sporazumov zakupnikov in lastnikov veleposrester je pripraviti tem bolj, ker se s tem pospeši, poenostavi in poceni izvedba agrarne reforme.

— Smrtna žrtve nesreče. Dne 15. oktobra smo poročali o težki nesreči, ki se je pripetila 14. oktobra steklarjevi ženi Mariji Santej iz vasi Podkranje 79 v občini Dol pri Hrastniku. Ko so sekali v gozdu drevese, se je težka bukev nenkrat prevrnila na Santejevo, ki je dobila hude notranje poškodbe. Dasi ni bilo dosti upanja, da bi okrevala, vendar so se zdravniki z njo v ljubljanski bolnišnici trudili, da bi jo rešili. Reva je trpela silne bolečine. Trud zdravnikov pa je bil zaman, zakaj Santejeva je včeraj umrla.

— Smartno pri Velenju. V nedeljo 25. oktobra ob 3 popoldne gostuje v tukajšnjem Društvenem domu K. l. prosvetno društvo z znamenito žaleigro izza svetovne vojne: »Stilmonski župan«. Ker gre čisti dobitek v dobrodelne namene (za akademsko menzo), vljudno vabimo k obilni udeležbi!

Kako postanem dober godbenik

To brezplačno knjižico pošlje tovarna glasbil Meinl & Herold v Mariboru M. 102—B vsakemu prijatelju glasbe, bodisi začetniku ali izkušenemu. Zahtevajte knjižico takoj z navadno dopisnico!

— Nova bolnišnica na Sušaku. Prihodujo nedeljo bodo na Sušaku položili temeljni kamen za novo veliko banovinsko bolnišnico, v kateri bo prostora za 200 postelj. Postopje bo trinadstropno in bo stalo 12 milijonov dinarjev.

— Smrtna nesreča delavca v gozdu. V gozdu pri Šipragu v Bosni se je zgodila huda nesreča. Gozdna delavca Stevan Kselenva in Josip Pavljak sta šla skozi gozd. Ko sta bila sredi gozda, se je zaradi težkega snega nenadoma podrta bukev in ubila Kselenva. Ko so drugi delavci prišli mimo, so našli Kselenvalovo truplo, o delavcu Pavljaku pa ni bilo nobene sledi. Vse iskane je bilo doslej brezuspešno.

— Požar v kinematografu. V Pašičevu je v kabini zvočnega kina Friderika Richterja nastal ogenj, ki je uničil vse aparate in tri zvočne filme. V kinematografu je nastala velika panika. Vsi so navalihi na vrata in so bile v drenju štiri osebe ranjene. Požar se je razširil tudi na dvorano. Kako je ogenj nastal, še ni ugotovljeno.

— Zgradarina po novem davčnem zakonu z dne 8. II. 1928. Ur. l. št. 75—26. in pravilniku z dne 28. 12. 1928. Ur. l. št. 402—121 z upoštevanjem zakona o spremembah z dne 23. 5. 1930. Sl. l. št. 35 in 36—20 Pojasnila, ključni za izločitev mesečnih dav-

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Sobota, 24. oktobra: DOGODEK V MESTU GOGLI. Red D.

Nedelja, 25. oktobra: VEST. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 26. oktobra: TAKŠNA JE PRAVA. B. Torek, 27. oktobra: Zaprto.

OPERA

Začetek ob 20.

Sobota, 24. okt.: VIKTORIJA IN NJEN HUZAR. Izven. Ljudska predstava po znižanih cenah.

Nedelja, 25. oktobra ob 15: OJ TA PRESMENTANA LJUBEZEN. Opereta. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. — Ob 20: EVGENIJ ONJEGIN. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 26. oktobra: Zaprto.

šin, za preračun osnovnega, dopolnilnega davka, zamudnih obresti in razni vzorci. Dodani so še ključni za preračun dopolnilnega davka k pridobitni z vsemi, medsebojnimi, istotako za zemljarino. Uredil in sestavil Lovro Novak, davčni kontrolor in referent za zgradarino pri davčni upravi za mesto Ljubljana. Cena knjižice Din 25. Knjižica bo dobro služila vsem hlinim posestnikom, ki morajo ta mesec vlagati svoje prijave dohodkov od zgradb za leto 1931. Knjižico toplo priporočamo. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Prav tam se dobe tudi potrebne fiskovine za napoved zgradarine, pola stane 1 Din.

— Akviziterje za prodajo knjig išče »Delavska založba«, Miklošičeva c. 22/1.

— Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in skrobjeno perilo v najlepšo izdelavo.

— Pri zaprtju, motenju prebave, gorečici, navalu krvi, glavobolu, splošnem slabopojutju vzemi na tešče kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice. Po izkušnjah na klinikah za notranje bolezni je »Franz-Josef« voda zelo dobrodejno odvajalno sredstvo. »Franz-Josef« grenčice se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nobena odpoved

kavi, niti zvečer, ob nobeni uri, od nikogar, bodisi zdrav ali bolan, otrok ali starček, odkar imamo kavo Hag.

Prava izborna kava svetovnega glasu, katero radi njenega izvorno dobrega okusa in popolne neškodljivosti pijejo milijoni ljudi — je kava Hag. Njen pomen za narodno zdravje je pisмено priznalo 27.000 zdravnikov.

Bon. Kava Hag d. d.
Tomašičeva ul. 4. Zagreb

H 31/7

Poslajte mi brezplačno 1 vzorec kave Hag. Prilagam Din 1.— za odpreme stroške.

Ime:

Naslov:

Maribor

Proračunska razprava v mestnem finančnem odseku

Davčina na nezazidane parcele se zopet uvede -- Mesto kanalščine in gosaščine davčina na zazidane ploskve

Maribor, 23. oktobra.

Banska uprava je s svoj okrožnico od 10. septembra naročila občinam, naj predložijo proračune do konca novembra. Radi tega je finančni odsek mariborskega občinskega sveta v četrtek razpravljal o proračunu mariborske občine. Razhodki za leto 1932 znašajo Din 45.774.398 ter so za 2.587.898 Din višji, kot v tekočem proračunu. Prirastek izhaja v glavnem iz povišja v izrednem prometu. Dobohki — in sicer redni znašajo Din 14.952.250, izredni 26.345.000 dinarjev, v prehodnem prometu pa Din 3.792.148. V pokritje navedenega primanjkljaja se predlaga 50% doklada na neposredne davke z efektom 3 milj. 200.000 Din. Nepokritih pa še ostane Din 592.148.—. V rednem prometu se predlaga iste davščine, kot lani in večinoma tudi z istim efektom, izvemski davščina na žganje in žgane pijače, ki se poviša pri hektoliterski stopnji alkohola od Din 10.— na 20.—. V slučaju, da ne bi dovolilo ministristvo gosaščine in kanalščine, katera je bila v tekočem proračunu predvidena na 4.750.000 Din, se predlaga davščina na zazidane ploskve, katera bi dala isti efekt, kakor gosaščina in kanalščina. Ker davek na poslovni promet ne prinaša dohodkov, kateri so se pričakovali, se upelje zopet davek na nezazidane parcele, ki se je leta 1930 opustil. Ako se hoče proračun, kakor je predložen, izvesti, se predlaga najetje dveh posojil in sicer prvo za kritje

razhodkov izrednega prometa v znesku 1.245.000 dinarjev, drugo pa za povečanje mestnega vodovoda Din 500.000.—.

Referent finančnega odseka nadrevizor Pušnjak je hkrati predložil celo vrsto predlogov in prošenj, katere bi za slučaj, da bi bile sprejete, povišale proračun za več milijonov. Zanimiva je tudi predstava društva hišnih posestnikov, ki zahtevajo znižanje raznih davčin v znesku okrog 1 milj. Din, a prav nič ne povedo, ali bodo znižali v smislu okrožnice banske uprave tudi najemnine. Vobče zahtevajo pridobitni krogi znižanje vseh mogočih davčin, na drugi strani pa stavijo na občino znatne zahteve za prispevke, kot na primer za Pohorsko vzpenjačo itd. Referent je razložil okrožnico banske uprave z dne 10. septembra ter poudarjal, da mora finančni odsek vse storiti, da se znižajo razhodki in doseže ravnovesje v proračunu, da se po možnosti upoštevajo navodila okrožnice ter da se opusti najetje novih posojil, ker so gospodarske razmere davkoplačevalcev kakor tudi same občine neugodne. Pač pa se mora podvzeti vse korake, da se dovolj najetje posojila za obnovu mestne pišnarne, katero se je sklenilo na zadnji seji občinskega sveta. Nujno je potrebno, da se izvrše v pišnarini po navodilih inženjskega strokovnjaka vsa potrebna popravila, da se nabavijo novi stroji ter preprečijo tako velikanske izgube, katere izkazuje to podjetje dosedaj.

Ze dalje časa je bolehal na zavratni bolezni, vendar stanje ni smatral za tako opasno. Nenadni izbruh krvi mu je končal življenje. Pogreb pokojnega se vrši v nedelo ob pol treh popoldne iz mrtvašnice na mestno pokopališče. Naj počiva v miru.

Na precejšnjo izbiro je bilo včeraj ribje zaloge na petkovem trgu. Prodajali so: sardelice po 14 Din, molli po 30, morski raki po 28 Din kilogram. Razen tega so se dobile tudi še druge vrste rib.

Beg iz življenja? Vsa obupana se je včeraj prijokala na policijo Antonija G. iz Plinarske ulice ter izjavila, da je njen 26 letni nezakonski sin Ivan K., neznan kam izginil. Baje se je že večkrat izrazil, da si bo končal življenje. Pred par dnevi je tožil svoji materi, da za njega na tem svetu ni več življenja. Revez je bolehal na neozdravljivi bolezni ter sumi mati, da je svojo napoved uresničil ter si sam končal življenje. Doselej še niso odkrili sledu za njim.

Novo lekarniško službo ima prihodnji teden Vidmarjeva lekarna pri Arehu na Glavnem trgu.

Štiri razgrajače so sinoči spravili začasno na varno v Ključavničarsko. Milivoj in Maks sta razgrajala v neki gostilni, ko je bilo treba plačati zapitek ter sta razbila gostilničarju več steklenic in kozarcev. Poklicani stražnik ju je le s težavo ukrotil ter privedel v zapor. — Božidar pa je navdušen Hrvat ter je kot tak dajal sinoči duška svojim žustvom pod vplivom dajmatine kar na ulici. Pred frančiškansko cerkvijo so ga zgrabili ter odvedli h Grafu, kjer si je preko noči ohladil vročo glavo. Naslednjega dne so vsem štirim na policiji dali lekeje iz lepega vedenja ter jih odpustili, odrajtati bodo pa morali primerno globo.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 24. okt. ob 20: »ZEMLJA SMEHLJAJA«. — Ab. C.

Nedelja, 25. okt. ob 15: »MAYERLING«. — Ob 20: »SLABA VEST«.

Ponedeljek, 26. okt. Zaprto.

Celje

Junaki Kristusa Kralja. Drevi ob 8 se vrši v veliki dvorani Ljudskega doma predavanje o preganjanju kristjanov v rimski državi. Predvaja se ob enem historični film »Fabiola in krščanski mučencem. Med predavanjem spremljevanje na klavirju. Pripreditev se ponovi v nedeljo popoldne ob pol 4. Za šolsko mladino bo posebno predavanje združeno s filmom danes popoldne ob pol 5. Dvorana bo vsakokrat zakurjena. Vstopnice se dobe v predprodaji v Slomškovi tiskovni zadrugi poleg Marijine cerkve.

Smrtna kosa. V javni bolnišnici je umrla v četrtek 22. t. m. občinska reva od Roginske gorice Nunčič Marjeta v visoki starosti 81 let. Naj v miru počiva!

Seja mestnega občinskega odbora. V večerajšnjem poročilu o seji se nam je pripetila ne ljuba pomena. Seja je namreč preložena na petek 30. t. m. in ne na 2. nov.

Tekmovalno streljanje celjske strelske družine se bo vršilo v nedeljo 25. t. m. na vojaškem strelišču na Pečovniku. Začetek točno ob 9 in traja do 14 popoldne. V celjski skupini sta dve tarži in 3 nagrade, v skupini za Celje in Štore pa 3 tarže in 5 nagrad. Izpred kolodvora bo vozil mestni avtobus po zmerni ceni. Prijav za to tekmovanje je zelo veliko in je vsled tega moral odbor število tekmovalnih serij omejiti na 3, od katerih šteje v tekmovanje najboljšee. Vremenska prognoza za prihodnje dni je ugodna in ne bo v tem pogledu nobene ovire in motnje.

Nadaljevanje nogometnega prvenstva. Jutri popoldne ob 3 se srečata v boju za točke v celjskem okrožju SK Olimpia in SK Celje pri Skalni kleti na igrišču Atletikov. Za vodstvo tekme je delegiran od LNP g. dr. Planinšek iz Maribora, ki je menda naš najboljši sodnik. — Predtekma rezerv SK Olimpia in SK Atletik.

Obrotno gibanje v zadnjih dveh mesecih. V mesecu septembru in oktobru je bilo v mestu prijavljenih prostih obrti 9, rokodelskih obrti 4 in koncesijonirana obrt 1, črtale pa so se 3 proste obrti.

Opozorilo javnosti. V petek je celjska policija aretirala nekoga Škerjanca Josipa zaradi tepuštva. Obdržali so ga potem v zaporu, ker je navedel pri svoji aretaciji napačno ime; izdal se je za nekoga Vidmarja Rada in šele po daljšem zaščevanju je navedel pravo ime. Policiji se je zdelo sumljivo, da ni hotel navesti pravega imena in je uvedla poizvedbe glede njegovega prejšnjega življenja. Sedaj je došlo od orožniške postaje iz Vovč, da je bil aretirani Škerjanc tam uslužben in porabil priliko ter poneveril denar. Ker pa obstoja upravičen sum, da ima Škerjanc še nekaj takih deliktov na vesti, se opozarja občinstvo, ki bi bilo morda na slični način oškodovano po osumljenju, da to prijavi in se obrne v zadevi na predstojnštvo mestne policije, ki vodi poizvedbe, all samo neposredno ali pa event. preko orožniških postaj.

Milijoni

in milijoni ljudi uporabljajo

že nad trideset let

po spodaj navedenih navodilih

Levjo-Mentol-Droždjenko

in blagoslovlja njen neprecenljiv čudežni učinek

Pri revmatizmu trganju išasu: boleča mesta vdrgniti.

Pri zobobolu: desne vdrgniti in ustno duplino izpirati, grgrati.

Pri glavobolu, nervingosti, pomanjkanju spanja: čelo in cele teio vdrgniti, ter vzeti zvečer pred počitkom mlačno kopel z dodatkom Levje-Mentol-Droždjenke.

Pri utrujenosti: masirati celotno telo.

Pri žledenih boleznih: 10 kapljic na košček sladkorja.

Pri izpadanju las in prhlju: masaža glave.

Kot zobna voda itd.

Pri potenju podpaduho, nogrok a i celotnega telesa naj se poteč deli zjutraj in zvečer izmivajo.

Levja-Mentol-Droždjenko

je prava samo v tu odtisnjeni in plombirani ORIGINALNI STEKLENICI

Zahtevajte izrecno

Levjo-Mentol-Droždjenko

ter odločno zavrnite vsako nadomestilo.

Levja-Mentol-Droždjenko

se dobi v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini po 10.—, 26.— in 52.— Din. Pazite se pred ponaredbami.

Centralni biro:

LAVIJA MENTOL-DROŽDJKENKA

Zagreb, Maruličev trg 5. — Telefon: 78-52

Dev. Marija v Polju

Prosveta »Polje« priredi danes ob pol 8 zvečer za svoje člane prosvetni večer proti prosti vstopnini in predložitvi članske izkaznice. Iskreno vabljeni.

Kino »Polje« predvaja v nedeljo, 25. t. m. ob štirih popoldne in osmih zvečer film »Znak v viharju«. Krasnega filma, ki kaže morskoro nesrečo, ne zamudite pogledati.

Radio

Koncert mlade pianistke. To nedeljo homo imeli priliko slišati mlado pianistko gđ. Vojko Prelovčevico, ki je že nekajkrat v mladinskih urah nastopila za klavirjem. Mični program bo prav gotovo zanimal vse naše malčke, ki se ukvarjajo z učenjem klavirja; a bo prav tako nudil užitek odraslim poslušalcem.

Koroška ura. V nedeljo dopoldne ob 11 se bo oddajala v našem radiu koroška ura, ki bo v naših srcih obnovila in osvežila spomin na tiste, ki so morali ostati onstran Karavank in so jim pustili samo še slovensko ime... Pričakujemo, da bo ta ura našla mnogo poslušalcev.

Programi Radio-Ljubljana

Sobota, 24. oktobra: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče — 17.30 Salonski kvintet — 18.30 B. Hrovat: Pota k ustvarjanju kulturnega filma — 19.00 Ga. Orthaber: Angleščina — 19.30 Prof. Namors: Spoznavanje blaga v specerijski in manufakturni stroki — 20.00 Bogo Pleinčar: Šah — 20.30 Duetni večer: gđc. Kogejeva in g. Marčec, solista ljubljanske opere — 21.15 Salonski kvintet — 22.00 Čas, dnevne vesti — 22.15 Lahka glasba, izvaja salonski kvintet.

Nedelja, 25. oktobra: 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.00 P. dr. Roman Tominec: Galerija sloveških konvertitov — 10.30 Klavir solo, izvaja gđc. Vojka Prelovec — 11.00 Koroška ura: 1 Koračnica koroških pesmic (plošča). Koroške narodne pesmi poje zbor koroških Slovencev v Ljubljani. 3. Koroška. Predavanje dr. Fr. Kotnika — 12.00 Čas, dnevne vesti, plošče — 15.15 Dekliška ura: Pogled iz globine k luči (gđc. Lebar) — 15.45 Citre s spremljevanjem kitare (gđc. Greta in Milan Justin) — 16.15 Zabavno čtivo — 16.45 O. Wilde: Bumbury (komedija o človeku, ki igra dva brata), Sentjakovski gledališki oder — 20.00 Pevski nastop članov sokolskega društva v Trzinu — 21.00 Harmonika solo, igra g. Edvard Kovač — 21.45 Poročila in časovna napoved — 22.00 Salonski kvintet.

Drugi programi

Nedelja, 25. oktobra. Belgrad: 12.00 Plošče — 12.30 Radio orkester — 17.30 Jazz — 20.00 Narodne pesmi — 20.30 Radio orkester — 21.30 Pester program. — Zagreb: 11.30 Plošče — 17.30 Ciganski glasba — 20.20 Radio orkester — 22.10 Lahka glasba. — Budapest: 11.15 Koncert — 14.00 Radio orkester — 15.45 Pesmi — 16.50 Pester program — 18.00 Pesmi — 19.30 Prenos iz opere. Ciganska glasba — Praga: 19.00 Poljudna glasba — 22.20 Lahka glasba. Rim: 10.15 Religiozna glasba — 13.00 Pestra glasba — 17.00 Instrumentalni in vokalni koncert — 21.00 Pester koncert. — Milan: 10.50 Religiozna glasba — 12.30 Pestra glasba — 19.05 Pestra glasba — 20.35 Prenos iz opere. — Katovice: 10.00 Bogosluzje — 12.15 Opoldanski koncert — 20.15 Poljudna glasba — 22.10 Violinski koncert — 23.00 Plesna glasba. — Dunaj: 10.00 Zborovo petje — 11.05 Koncert orkestra — 13.05 Rokoko in kralovina — 19.30 Potopisno predavanje »O Makedoniji« — 20.00 »Nezvesti Ekehart«, igra — 22.15 Plesna glasba. Toulouse: 12.30 Katoliško bogosluzje — 13.00 Opoldanski koncert — 13.15 Jazz — 20.00 Violinski koncert — 20.30 Večerni koncert — 21.00 Koncert vojaške godbe — 22.00 Večerni koncert. — Berlin: 19.45 Caruso in Saljapin — 20.00 »La Boheme«, opera — 22.30 Plesna glasba. — Barcelona: 13.00 Radio sketlet — 14.15 Kino glasba — 19.10 Radio orkester — 19.40 Pesmi — 20.10 Radio orkester. Stuttgart: 19.20 Anekdoti — 19.40 Poljudni koncert — 20.40 »Nesmrtni potepuh« — 21.25 Roth kvartet — 22.40 Plesna glasba.

Razsipni indijski knezi

Kadar se vrši zasedanje sveta indijskih knezov, je zbirališče avtomobilov pred zborna palačo podobno najbolj razkošni ameriški avtomobilski razstavi. Po podatkih indijskega pisatelja Kanhayalal Ganbe, — ki podaja v svoji knjigi »Njeno veličanstvo ali knežja patlogija« *uničujočo obtožbo proti indijskim knezom, — pa v teh avtomobilih še daleč ni zapaden ves luksuz knezov.*

Med temi avtomobili so zastopane vse najdražje vrste. Med njimi se vidi take, ki so njih sestavni deli iz najredkejšega in najdražjega lesa, kovinasti zunanji deli iz zlata, srebra in čisto iz platine. Notranjost je vsa v purpuru, svili, atlasu ali dragem žamet.

Kakor znano je britanski del Indije razdeljen v dežele, ki imajo svoje lastne vlade, ki so med seboj tesno povezane v osrednji vladi, ki je v poslednji instanci odgovorna angleškemu parlamentu. 562 držav domorodcev, ki so žalosten preostanek starega velikega mongolskega imperija, so še sedaj posebne politične tvorbe in nad njimi vladajo samodržci, potomci tisočletnega despotizma.

Problemi teh držav niso problemi njihovih 70 milijonov prebivalcev, naseljenih na približno 1.800.000 km² zemlje, marveč so to problemi 500 knezov in vladarjev, to je: problemi njihovega obstanka, njihovih palač, njihovih žena in njihovega veseljačenja, zabave in razuzdanosti.

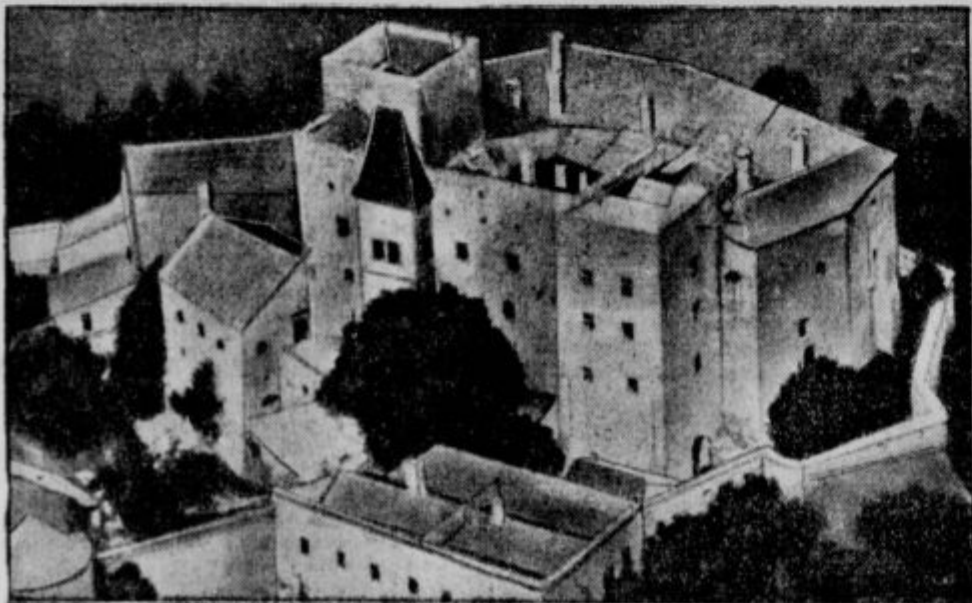
V drugih državah vladajo kralji večinoma v soglasju z ljudstvom in sijaj dvorskega življenja je odobren od zastopnikov ljudstva. Indijski knezi za vladajo brez ozira na voljo

ljudstva. Oni temu ljudstvu nalagajo davke, kadar in kolikor se jim zljubi; izdajajo po volji zakone, plenijo državne dohodke za sebe in ostanejo obvarovani vseh posledic take nasilne vladavine, kajti njihov položaj in njihov plen jim je garantiran in se vrši pod pokroviteljstvom Velike Britanije.

Civilna lista t. j. dohodki, ki jih za dvor prispeva država, znaša pri angleškem kralju en tisoč šeststotih del državnih dohodkov; belgijski kralj dobiva eno tisočinko; italijanski kralj eno petstotinko, danski kralj eno tristotinko, japonski eno štiristotinko, nizozemski eno sedemstotinko itd.

Nebeden vladar pa ne dobi eno sedemnajstinko vseh državnih dohodkov, kolikor dobiva Maharani iz Travankurja, ali štirinajstinko kakor Maisurski maharadža, ali deseti del ko Nizam Heidarabadski in barodadski maharadža. Mnogo pa jih je, ki dobivajo tretjino ali celo polovico v krvi in znoju zasluženih in pod največjim nasiljem vplačanih davkov, carin in drugih državnih dohodkov.

Te ogromne vsote pa ne gredo samo za avtomobile. Indijski knezi imajo čisto zelo čudne okuse in še bolj čudne muhe. Vsak pa mora imeti svojevrstno muho, da se loči od drugega, da je bolj originalen. Temu ni nikdar dovolj palač, drugi nikdar dovolj žena, tretji avtomobilov, slonov itd. Vsi živijo v brezdelju in ni ga, ki bi imel vsaj približen pojem o strahotnem trpljenju in siromaštvu indijskega ljudstva.

Skrivnostni grad. Kakor je poročalo češko časopisje si je bivši španski kralj Alfonz izbral grad Blublan, ki leži v Karpatih ob poljski meji, za svoje stalno bivališče. Baje je že mesec pred svojim odhodom poslal iz Španije v ta grad svoje ogromne zbirke umetnin, dragega kamena in drugih dragocenosti.

Resnica o španskih jezuitih

»Osservatore Romano« *prinaša od posebnega poročevalca zanimivo poročilo o sklepu španske vlade, da morajo vsi jezuiti zapustiti Španijo. Sovraštvo sedanje vlade in nekaterih krogov se v prvi vrsti nanaša na jezuite zato, ker se je brezvestni propagandi posrečilo razstrositi in razširiti vesti, da imajo jezuiti bajna bogastva, da imajo večino delnic in s tem neomejeno kontrolo nad najvažnejšimi industrijskimi in trgovskimi podjetji in da so njihovi zavodi opremljeni z neverjetnim luksuzom. Res pa je, da so jezuiti kolektivno urejeni odgovarjajoče moderni arhitekturi in potrebam na korist zelo številnih gojencev, očetje sami pa so živeli zelo skromno samostansko življenje in pogosto trpeli tudi pomanjkanje. Resnica je tudi, da so jezuitske cerkve zelo bogate raznih dragocenosti. Te pa so poklonili pobožni verniki v zahvalo in v čast božjo za uslišane molitve v časih preizkušanj in težav.*

Popolnoma neresnična pa je trditev, da

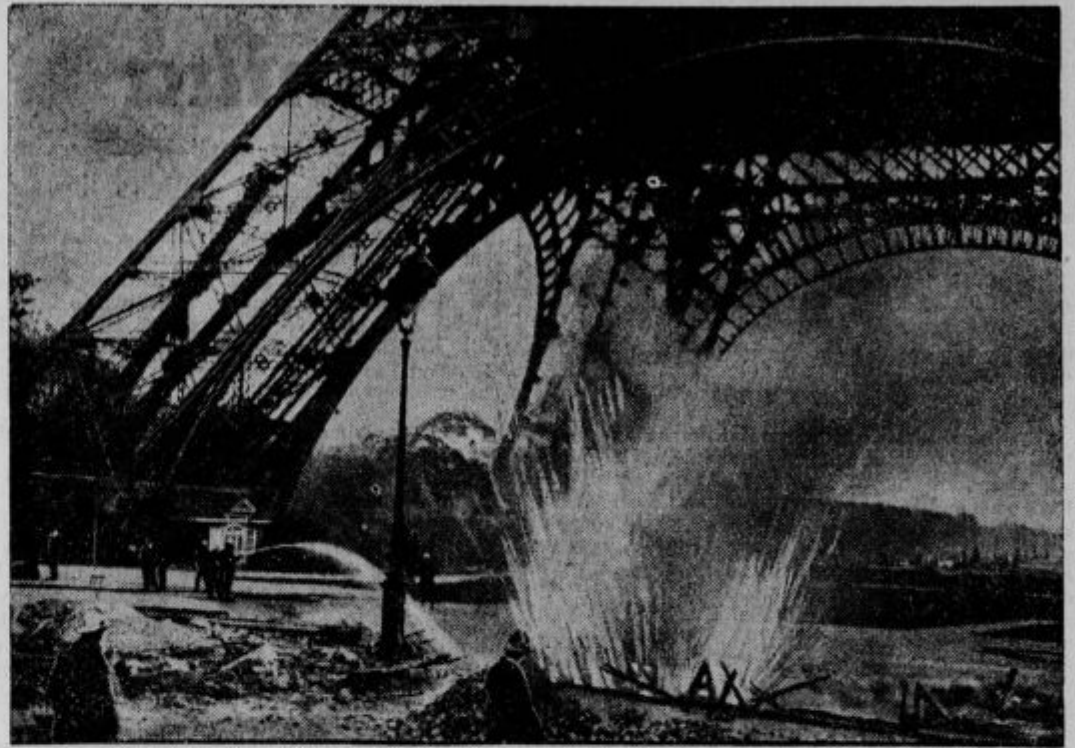
razpolagajo jezuiti z mnogimi milijoni. V Španiji je imel red komaj tri tisoč članov, od tega je bilo kakih tisoč novincev in dijakov. Kakih 1000 španskih jezuitov deluje v južni Ameriki in v misijonih. Njihovo šolstvo pa je bilo že od nekdaj v Španiji zelo razvito in število od njih vzdrževanih šol in kolegijev ter število dijakov in učencev najbolj dokazuje njihove zadrage na prosvetnem polju. S tem, da sedaj uničujejo njihove šole, uničujejo uspehe stoletnega dela in naporov, ne morejo pa na njihova mesta postaviti prav nič, kaj šele kaj enakovrednega. Prenehanje s poukom v njihovih šolah pomeni pravo tragedijo in veliko škodo za vzgojo ljudstva, kajti državnih in občinskih šol je zelo malo.

Fotoamaterji!

Vse fotopotreščine dobite v
Jugoslovanski knjigarni
v Ljubljani. Zahtevajte cenik!

Volivna agitacija v deželi parlamentarizma. V Angliji, katere politična borba je doslej bila za vzgled drugim deželam, se vrši sedanja volivna borba z doslej neznanom oostrostjo. Na shodu »Nove stranke« *bivšega poslanca delavske stranke Sir Oswalda Osleya (X) je prišlo v Birminghamu do prave bitke v dvorani, ki so jo skoraj popolnoma demolirali. Vodja »Nove stranke« *pa je mogel zapustiti dvorano le pod zaščito policije.**

Eksplodizija pod Eifflovim stolpom. Pod znanim Eifflovim stolpom v Parizu je te dni eksplodirala plinska napeljava. Le največjim naporom vojaštva in ognjegascev se je posrečilo lokalizirati požar in s tem rešiti to tehnično znamenitost.

Arthur Schnitzler umrl

21. t. m. je na Dunaju nenadoma umrl, zadet od kapi, nemški pisatelj Artur Schnitzler. Bil je star 70 let. Nemška literarna zgodovina označuje Schnitzlerja kot enega najbolj plodovitih pisateljev sedanje dobe, ki je imel obenem tudi precej uspeha. Njegova dela preveva trudna melanholija in trpek pesimizem, prav pogosto pa frivolnost in lahek ton.

Njegova dela je pozitivna javnost odklanjala, njegovi gledališki spisi so dali povoda škandalom in pogosto dela cenzuri, ki je tudi prepovedala uprizorjanje nekaterih njegovih spisov.

„Jetnišnica“ brez ječ in brez stražnikov

Nadzornik švedskih jetnišnic Wijkman je podal javnosti poročilo o novem načinu postopanja z jetniki. Že nad deset let obstoja pri Singenshultu v zapadnem delu Švedske kolcuja za jetnike brez jetnišnic in zadolžnih celic brez visokega zidovja in zamreženih oken, da skoraj brez vsake straže. Obsojenci morajo dati samo častno besedo, da ne bodo pobegnili iz kolonije. Dasiravno so mnogi obsojeni na dolgoletne zaporne kazni, se vendar od obstoja kolonije do danes ni zgodil niti eden slučaj, da bi kdo pobegnil. V koloniji se je tekom let razvila gotova tradicija in starejši kolegi vsakega novince poučijo, kako se mora v koloniji obnašati. Jetniki vživajo v koloniji popolno svobodo gibanja. Ko so kolonijo ustanovili, je bil kraj pust in neobdelan, sedaj obstoja iz cvetočih vrtov in lepo obdelanih njiv in rodovitnega polja. Zato bodo ustanovili še več takih kolonij.

Elektrifikacija železnice Dunaj—Gradec

Dunajskemu občinskemu odboru je predložen načrt za elektrifikacijo železniške proge Dunaj—Gradec. V utemeljitvi se pravi, da železniški obrat s premogom zelo škoduje zdravju posebno v velikih mestih in povzroča tudi veliko nesnago. Kakor so pokazali uspehi doslej že elektrificiranih železnic na Tirolskem in Stajerskem, je obratovanje mnogo bolj rentabilno in od velikega pomena tudi za povečanje tujskega prometa. Gotovo je, da bo načrt sprejet.

Nova odkritja o zločincu Matuški

Sedaj je dognano, da je Matuška, ki je izvršil atentat na železniški most pri Budimpešti, že dolgo let bil v službi komunistov. Med komunistično strahovladno na Madžarskem je bil zaposlen pri politični policiji. Ko so takrat zasedle romunske čete Budimpešto, je Matuška poskušal pobegniti, pa je bil vjet in obsojen na smrt. Neposredno pred izvršitvijo smrtnih obsodbe se mu je na zagoneten način posrečilo pobegniti in je več let izvrševal atentate na železnice in javne objekte. Koliko mora imeti na vesti nedolžnih žrtev!

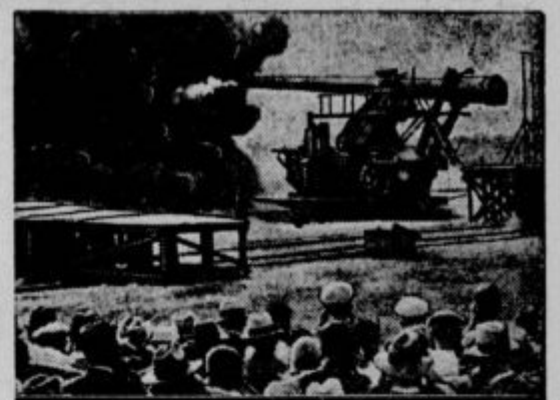
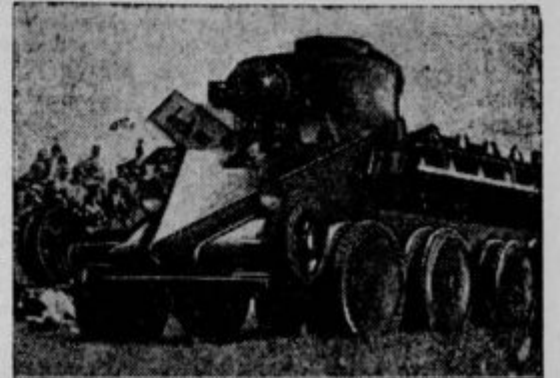
Policijski pes.

V gostilni sedijo prijatelji psov. Janez pravi:
»Kupil sem ravno nedavno krasnega psa, čiste pasme.«
»Katero?«
»Policijske in sicer one prave, čiste.«
»Da vidimo tvojega psa.«
Zvečer je Janez pripeljal psa s seboj. Ko ga zagledajo, prične vsestranski smeh in zbadanje:
»Kakšne pasme, pa še policijske, ha, ha! Ti se norčuješ, saj vendar vidiš, da ima dolgo dlako, črno glavo, rjava prsa in bele tace.«
»Jaz pa vam pravim, da je pravi policijski pes.«
»No, no...«
»Da, od prave policijske pasme in sicer — ampak tajne.«

Prenos slik iz Vatikana po radiu

Radio postaja v Vatikanu je dobila v dar od francoskega poslanika pri Sv. Očetu najmodernejši aparat za prenos slik po radiu. Prenos slik se bo prvič izvršil danes v prisotnosti Sv. Očeta.

Sploh se opaža, da v Vatikanu v zadnjem času zelo čisljajo radio in vedno izpopolnjuje svojo postajo z novimi iznajdbami in modernimi aparati, ki jih Sv. Oče dobiva od vseh strani sveta.

V znamenju razorozitve. Ob prihodu francoskega predsednika vlade Lavalja v Washington poročajo listi, da se bo med drugim pogajal tudi o splošni razorozitvi. Nedavno pa so se vršili jesenski manevri ameriške vojske. Na teh manevrih se je šele videlo, kako strašne so nove iznajdbe in kako grozovita bo morala biti prihodnja vojna. Ravno ameriška vojska prednjači v oborožitvi z najrafiniranejšimi morilnimi pripravami. Gornja slika kaže n. pr. najnovejši top. Izstrelki tega orjaškega topa tehtajo 10 centov in nosijo 22 kilometrov daleč. Druga slika predstavlja brzotank. Ta tank razvija hitrost 80 kilometrov na uro, je oborožen s topovi in strojnimi puškami, vozi lahko v vsakem terenu, ker premaga z lahkoto vse zapreke.

Požari

V mestu Nižji Slavkov blizu Sabinova v vzhodni Slovaški je nastal 22. t. m. velik požar, ki je upepelil 55 zgradb ter veliko število hlevov, gospodarskih poslopij in skladišč. Požar so zanetili otroci. 80 rodbin je ostalo brez strehe, škoda pa cenijo na 10 milijonov dinarjev.

V Döblingu je isti dan pogorela znana strojna tovarna Bochmann. Požar je nastal vsled eksplozije plina. Škoda je zelo velika, številne delavske rodbine pa bodo ostale brez zaslužka in brez — kruha.

Violinist čisti svoje čevlje.

Kranjska industrijska družba

Iz računskega zaključka družbe za l. 1930/31 posnemamo, da so upniki narasli od 40 milj. na 84,4 milj., katere je družba porabila za investicije. Pri neizpremenjeni glavnici 13,5 milj. so se rezerve povečale od 9,5 na 9,7, istočasno pa je narasla rezerva za investicije od 2,5 na 6 milj. Din. Kakor smo že omenili je družba nova tuja sredstva porabila za modernizacijo obrata, kajti investicije so narasle od 23,8 na 62,8 milj. Din, od tega zaa- šajajo nedovršene nove stavbe 20,1 (lani 0,9) milj. Nov je efektivni konto v znesku 1,5 milj. Sirovine in zaloge so se povečale od 21 na 23,3 kakor tudi dolžniki od 28,4 na 34,1 milj.

Brutodonos se je povečal od 17,5 na 19,7 milj., pa so se istočasno povečali tudi davki. Večji so bili tudi odpisi, podvojile so se obresti, dočim je ostala splošna reziža padla. Čisti dobiček je narasel od 4,7 na 4,84 milj., dividenda je ostala neizpremenjena, 3,5 milj. čistega dobička pa gre za izgraditev naprav.

Družba je za Trboveljsko največje industrijsko podjetje pri nas. Zato je tembolj važno, da uvaja živahno podjetnost, in sedaj, ko je v podjetništvu nastalo mnogo nalodustnosti, razširja in izboljšuje svoje obrate. Podjetje se ureja času primerno in razširja svoje pogonske naprave. Do konca tekočega leta bo dovršena vodna centrala pri Zasipu, kjer bo izkoriščana Radovna. Fabrikacija

se je razširila na nove panoge produkcije (valjano blago, cevi itd.). Ta živahna podjetnost traja že 2 leti, odkar je družba prešla iz ital. v jugoslov. roke. Družba računata s časom in hoče poskrbeti za laetna glavnična sredstva, kajti nova dela zahtevajo velike zneske, saj vidimo, da so upniki podjetja narasli za 44,4 milijona Din. Treba je spraviti lastno glavnično v pravilno razmerje z ostalimi tujimi sredstvi in zato se je družba odločila za povišanje glavnice v eni ali dveh emisijah. Družbena glavnična je ostala neizpremenjena od leta 1912 sem. Tedaj je znašala 18 milj. kron, iz česar je po vojni nastalo 4,5 milj. dinarjev. Leta 1927 je družba z valorizacijo investicij povečala svojo glavnično na sedanjih 13,5 milj. dinarjev. Končni efekt povišanja bo glavnična 45 milj. Din in tako podjetje po višini glavnice tretje v naši banovini (Trboveljska 200, Ljubljanska kreditna 50).

V dobi sedanje gospodarske depresije je treba posebno pozdraviti industrijski napredek. S povečanjem in razširjenjem nove panoge produkcije se bo zboljšala naša trgovinska bilanca, kjer zavzemajo železo in železni izdelki tako velike postavke. Poleg tega pa bodo zaposleni tudi naši ljudje. Napredek Jesenic, ki so pred nedavnimi postale mesto, je ozko zvezan s prošepevanjem Kranjske industrijske družbe.

Izvoz v septembru

Po pravkar objavljenih podatkih Glavnega ravnateljstva carin je znašal v mesecu septembru t. l. 430,65 milj. Din v primeri s 584,4 milj. v juliju in 559,4 milj. v septembru lani. V primeri z lanskim letom je izvoz v septembru letos padel po količini za 21,8 %, po vrednosti pa za 23,3 %.

Glavni predmeti našega izvoza so bili sledeči (v milj. Din, v oklepajih podatki za avgust): pšenica 53,7 (23,2), koruza 2,0 (5,4), fižol 5,3, svezje 54,1 (22,9), konji 3,8 (5,3), goveda 21,9 (18,4), prašiči 27,8 (34,2), drobnica 14,25 (11,3), perutnina 10,5 (10,7), sveže meso 13,8 (13,9), jajca 18,7 (23,6), drva 5,5 (5,5), stavbni les 53,8 (49,3), hrastovi žel. pražgovi 3,2 (5,6), lesni izdelki 2,7 (3,65), cement 13,6 (15,3), sirov baker 25,2 (35,0), rude in zemlja 17,3 (14,7).

V prvih 9 mesecih t. l. je znašal naš izvoz 2.543.000 ton v skupni vrednosti 3.682,2 milj. Din. V istem času lani je znašal naš izvoz 3.619.000 ton za 5.004,8 milj. Din. Izvoz je torej po količini padel za 29,7 %, po vrednosti pa za 26,4 %.

Kredit 300 milijonov frankov. Kakor nam poročajo iz Pariza, je bil kredit naši državi v znesku 300 milijonov frankov odobren od francoske države. Kredit je dovoljen za leto dni in ga je vrniti v semestralnih obrokih.

Veliki sadni sejem, ki bo v Ljubljani od 25. do 27. oktobra ne bo važen le za prodajalce in kupce sadja, temveč za vse, ki se zanimajo za pridobivanje sadja. Sejem bo imel namreč tudi poučen namen. Tukaj bo vsakdo lahko spoznal vse naše sadne vrste, ki imajo svetoven sloves. Vse bo opremljeno z natančnimi točnimi imeni. Vsakdo se bo mogel poučiti kako se sadje za prodajo opremi in vložiti. Na sejmu bodo razstavljeni stroji domačega izuma za razbiranje sadja, za zapiranje sadnih zabojev itd.

Izpremenjeni načrt Državne razredne loterije. Kakor poročajo belgijski listi, je izpremenjen načrt za zrebanje državne razredne loterije v toliko, da bo sedaj število srečk dvakrat manjše (100.000 celih), pač pa bodo še enkrat dražje: cela bo stala 200, polovična 100 in četrtinska 50 Din. Zaradi manjšega števila srečk bo pa verjetnost zelo povečana posebno glede dobitkov do 10.000 Din.

Svedski kapital v naši državi. Trgovinski minister je odobril ustanovitev D. d. »Jugoslovenski Ericson v Belgradu«. Družba je prav za prav filijacija Telefonske d. d. l. m. Ericson iz Stockholma. Glavnica znaša 0,5 milj. Din, razdeljena v 500 delnic po 1000 Din. Vpis je 28. oktobra, predhodni občni zbor pa 31. oktobra.

Elektrowerte, A. G. v Bazlu, ki je kakor znano lastnica naše falske elektrarne, je zaključila svoje poslovno leto 1930-1931 z dobičkom 2,4 (1929-1930 2,96) milj. sv. frankov, iz česar se bo izplačala 5 % (7 %) dividenda. Nazadovanje dobička je pripisovati velikim odpisom terjatev, (radi negotovnega gospodarskega položaja). Gradba centrale v Belgradu se vrši po programu. Delo bo končano do junija 1932, ko bo centrala stavljena v pogon.

Borza

Dne 23. oktobra.

Denar

V današnjem deviznem prometu so bili slabši tečaji Amsterdama, Bruslja, Londona in prav malo Pariza, uvrstili se je tečaj Newyorka, nadalje Trsta, dočim sta Curih in Praga ostali ne-

izpremenjeni. Promet je bil znaten in je vse zaključene devize z izjemo Trsta dala Narodna banka.

Ljubljana, Amsterdam 2268,28—2275,12, Bruselj 782,64—785,—, Curih 1098,45—1101,75, London 216,82—224,32, Newyork kabel 5603,33—5620,33, Newyork ček 5592,33—5609,33, Pariz 220,62—221,28, Praga 165,86—166,36, Trst 289,90—295,90.

Zagreb, Amsterdam 2268,28—2275,12, Bruselj 782,64—785,00, London 216,82—217,64, Milan 289,90 do 290,80, Newyork kabel 5603,33—5620,33, Newyork ček 5592,33—5609,33, Pariz 220,62—221,28, Praga 165,86—166,36, Curih 1098,45—1101,75.

Skupni promet brez kompenzacij 6,2 milj. Din.

Belgrad, Amsterdam 2268,28—2275,12, Berlin 1321,50—1348,50, Curih 1098,45—1101,75, Dunaj 747,55—751,55, London 216,82—224,32, Newyork 5592,33—5609,33, Pariz 220,62—221,28, Praga 165,86 do 166,36, Milan 289,90—295,90.

Curih, Belgrad 9,05, Pariz 20,0625, London 20,—, Newyork 510,25, Bruselj 71,30, Milan 26,625, Madrid 45,50, Amsterdam 206,35, Berlin 118,75, Stockholm 119,—, Oslo 112,50, Kopenhagen 112,50, Solija 3,70, Praga 15,10, Varšava 57,20, Budimpešta 90,025, Atene 6,35, Carigrad 2,36, Bukarešta 3,05, Helsingfors 10,30.

Dunaj, deviza 12,75, valuta 12,70.

Vrednostni papirji

Tendenco za državne papirje je bila danes čvrstejša. Tečaji so bili višji kot včeraj in promet je oživel. V Zagrebu je bilo prometa: agrari 50.000 begl. obv. 200.000, 8 % Bler 2000, 7 % Bler 3000 dolarjev. V Belgradu pa je bilo prometa: 7 % inv. pos. 70.000, vojna škoda promptna 700 kom., begl. obv. 160.000 in 7 % pos. DHB 2000 dol.

Bančni papirji so ostali neizpremenjeni in so bile zaključene običajne delnice po neizpremenjenih tečajih. Poleg teh delnic je bila zaključena še Katoliška 36 in Obrtna 35. Industrijski papirji beležijo zaključke po neizpremenjenih tečajih v delnicah Slavaksa, Osiješke šečerane in Vevč. Nadalje je bila zaključena kakor včeraj Dubrovačka po 240. V ostalem ni bilo sprememb.

Ljubljana, 8 % Bler, pos. 61 bl., 7 % Bler, pos. 54 bl., Celjska pos. 150 d., Lj. kred. z. 115, Kred. zavod 195 d., Vevče z. 115, Stavbna 40 d., Ruše 125 d.

Zagreb, Drž. pap.: 7 % inv. pos. 64—69, agrari 32—33 (31, 34, 36), vojna škoda ar. in kasa 284 do 288, 12. 292—298, 8 % Bler, pos. ar. 64—69 (65), kasa 64—69, 7 % Bler, pos. ar. 57—58 (58,50, 58), kasa 57—60, 7 % pos. Drž. hip. b. 65—75, 6 % begl. obv. 45—46 (45, 46).

Bančne delnice: Hrvatska 52 d., Katoliška 33—34 (35), Kreditna 121 d., Union 100 bl., Južo 67—68 (67), Lj. kred. 112 d., Medjunarodna 68 d., Obrtna 36—37 (36), Prastedionca 957,50—960 (957,50), Srbska 185—187 (186), Zemaljska 110—112 (110). Industrijske delnice: Guttman 110—120, Slavaksa 20 do 25 (20), Slavonija 200 bl., Danica 65 bl., Pivara Sar. 170 bl., Drava 185 d., Šečerana Osijek 160 do

170 (160), Vevče 115—120 (115), Ragusea 240 do 250 (240), Oceania 190 bl., Jad. plov. 400 bl., Trboveljska 200—215.

Belgrad, Narodna banka z. 5.100, 5.000, 7 % inv. pos. 67,75 bl. (69), agrari 38 bl., vojna škoda 275—284 (280, 282, 283, 283,50), begl. obv. z. 43, 43,50, 8 % Bler, pos. 62 bl., 7 % Bler, pos. 56—58, 7 % pos. Drž. hip. banke z. 62,75, 62,50.

Žitni trg

Novi Sad, Vse neizpremenjeno. Tendenco neizpremenjena. Promet 22 vagonov.

Sombor, Oves srem. bč. žel. 127,5—132,5, Ječmen bč. srem. 63-64 kg 120—125, Fižol bč. uzančni (vzorec) 195—200, Otrubi bč. pšenični 88 do 95, Moka bč. ban. postaja št. 7 190—200, bč. ban. postaja št. 8. 122,5—127,5, Vse ostalo neizpremenjeno.

Budimpešta, Tendenco slaba, za rž prijazna. Promet sreden. Pšenica: dec. 10,62—10,73, zaklj. 10,60—10,62, marec 11,66—11,81, zaklj. 11,69—11,71, Bž: dec. 11,15—11,25, zaklj. 11,15—11,22, marec 12,15—12,32, zaklj. 12,25—12,30, Koruza: maj 13,05, zaklj. 13,10—13,15.

Živina

Mariborski svinjski sejem 23. oktobra: Pripeljanih je bilo 391 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 40—70 Din, 7 do 9 tednov 80—100 Din, 3—4 mesece 150—250 Din, 7—9 mesecev 300—400 Din, 8—10 mesecev 450 do 500 Din, 1 leto 550—650 Din, 1 kg žive teže 6—7 Din, 1 kg mrtve teže 9—11 Din. Prodanih je bilo 151 svinj.

Hmelj

Nürnberg, 23. oktobra, tg. Pripeljanih je bilo danes samo 20 bal hmelja, povpraševanje pa je bilo precej živahno in je bilo prodanih 50 bal, in sicer samo manj vrednega hallertauskega hmelja po 28 do 35 mark. Za inozemski hmelj ni bilo kupčije. Razpoloženje pa je bilo mirno in potlačeno.

Ljutomer

Proslava Finžgarjeve 60 letnice priredi naše Prosvetno društvo v nedeljo, dne 25. oktobra ob pol 4 popoldne v dvorani Katoliškega doma. Uprizori se njegovo najboljšo odersko delo »Divji lovec«, igrokaz s petjem v 4 dejanjih. Uprizoritev take velike ljudske igre zahteva žrtev in pripravo. Igralec našega ljudskega odra so se zadnje tedne potrudili pri vajah, da bodo podali igro tudi oderski čim popolnejše. Vse glavne vloge imajo naši najboljši igralci. Vloga Tončka, vaškega revčca, igra znani ljutomerski humorist, pismonoša G. Znidarič, katerega so že mnogo želeli zopet videti na odru. Torej ne zamudite ugodne priliko.

Obrotno-nadaljevalna sola je ta tedna začela zopet s poukom.

Vsi sodi in vse kleti so že polne raznih pijač. Voz za vozom, otovorjen s polnimi sodi, gre skozi mesto. Mošt se vozi. To bo vinček, kot cekinček.

Sport

Prvenstvene tekme.

Ligine tekme so že končane, naši prvorazredni klubi pa še niso odigrali vseh tekem. Najvažnejša tekma bo Hermes-Ilirija, Srečanje teh dveh moštvo bo jutri na igrišču Ilirije ob 15. Priditev bo gotovo zanimiva, saj je Hermes znan kot moštvo, ki goji lep kombinacijski nogomet. B-moštvo Ilirije je pa v stanju zaigrati ravno tako lepo, kakor tudi koristno. Na vsak način bo prvenstvena tekma teh dveh moštvo zanimiva.

Prijateljsko tekmo pa odigrata Svoboda in Grafika na igrišču Primorja tudi ob 15. Ta tekma ima nekaj slavnosten pomen, kajti Grafiki praznujejo otvoritev svojega doma.

S. K. Ilirija, hazenska sekcija obvešča članice, da se ne vrše nameravane prijateljske tekme. Načelnik.

Stekleni okrasi za božična drevesa

Zahtevajte moj najnovejši in barvati ilustrirani glavni katalog

katerega pošiljam brezplačno in, ki vsebuje moje neodkriti žive prekrasne novosti: izrabske, mink, ke, tedni, berl, angeljčke, boji ne z, eike, viline lusk, pt ee zvonce, lampione, šipke sijajni kovinski okrasi, g rlande in vse ostale po rešične, iz prve rok, cene brez konkurenčne, brez rizika. Zamena dovoljena Event, se vrne denar. Pri večjih nalogah in za preprodajalce največji popust.

ADOLF EICHEN EUGEN SOHN, LAUSCHA 45 (Nemčija).

Neizmerna nesreča nas je zadela, da je danes popoldne prizadet od kapi umrl v 49. letu starosti, gospod

Srečko Robič

veleposestnik, župan, starosta Sokola v Limbušu, član banskega sveta itd. itd.

Pokojnika prepeljemo v soboto popoldne iz Maribora v Limbuš in ga ob pol 15 položimo k zadnjemu počitku na limbuškem pokopališču.

Limbuš, dne 22. oktobra 1931.

Karolina Robič, mati.
 Pavla Robič roj. Rotner, soproga.
 Sonja, Vlado, Rado, Srečko, Tanja, otroci.
 Marija dr. Goriškova, sestra. Dr. Hugon Robič, brat.
 Dr. Milan Gorišek, Ludovik Rotner ml. in Josip Rotner, svaki.
 Anica dr. Robičeva roj. Majdič, svakinja.
 Ludovik in Alojzija Rotner, tast in tašča
 ter ostali sorodniki.

Dr. Joža Lovrenčič:

Anali izumrlega naroda

roman iz drugega stoletja pr. Kr.

Kara je končala, prisluhnila, zgrabila svezjenj in vstala, kakor bi jo kaj pičilo, ter že ginila iz območja ognja sloka in temna v temno noč, da poišče svoj brlog, kakor so imenovali njeno kočjo tam onkraj gradišča, stisnjeno pod živo skalo, do katere je z obeh strani vodilo obzidje.

»Kara, tega ti ne pozabimo! Sam Belen te je navdahnil, da si krenila pred drugimi od Timava in prišla še pravi čas in rešila Eno nevarnosti in z njo tudi nas!« je klical Adnamat za volhvo, ki se pa ni več zmenila za njegovo zahvalo...

Stražarji ob ognju in ob vratih so se oddahnili. Pozabili so na ona čudna čuvstva, ki jim jih je vzbudila Kara, ko jim je povedala, da ne smejo upati na dolgo življenje. Veseli so bili in zadovoljni, da jim ne bo treba kar čez noč na oni svet, kamor bi morali, ako se ne bi Ena tako čudno rešila Katmela in njegovih. O vsem tem so govorili, ugibali, kdo in kakega rodu bi bil Katmel in še o vesti, ki je volhva ni hotela izdati in jo prinesa kraj.

Nenadoma so poskočili od ognja.

V vznjožju gradišča je zatrobil rog; glasno in jasno je zadonel v tiho noč in odmel od vseh strani.

»Kralj!« sta zaklicala stražnika od vrat.

»Zdaj vemo tudi mi, ni treba vajinega sporočila! Kako pa sta stražila in pazila, da nista prej ničesar slišala in opazila?« je bil Adnamat hud.

»Dremala sta in sanjala o stari Kari!« so se po-

norčevali oni, ki so vstali od ognja.

»Bakle v roke in kralju naproti!« je ukazal Adnamat in štirje mladi so zgrabili vsak po dve bakli, ki so bile ob vratih pripravljene, užgali ročno vsak svojo in v niz so hiteli štirje ognji, ki jim je veter krivil plamene in se je zdelo, ko da iščejo drug k drugemu in bi se strnili radi ter sprostiti, da bi pokazali, kolika je njihova moč...

VI.

Empeto je privedel tri konje do gradiščnih vrat, kjer je našel Adnamata z mladimi stražarji ob obzidju. Vsi so gledali v ravan in zaslanjali ušesa z dlanmi. Kralja so dočakali in sprejeli in ga spremili v dvorec. Ene pa ni bilo in znova jih je prevzela skrb, kaj bo z njimi.

»Adnamat, gorje nam!« je zaklical Empeto, ko so se zbrali okoli njega. »Kralj je pogrešil Eno. Čudno se mu je zdelo, da se ne bi vzdramila ob njegovem prihodu in prišla in ga pozdravila. Dari istrskega kralja ji je prinesel in bi jo rad vzveselil z njimi že nočaj. Stopil je pred njena vrata in jo-tiho klical, a ko se mu ni oglasila, je odprl in vstopil. Enine družice in vsi, kar nas je bilo ostalo doma, smo se tresli. Vesel je bil vstopil kralj, med nas se je vrnil mrk.

»Kje je kraljičina?« je vprašal.

Družice so popadale pred njim na tla in dvignile roke:

»Milost, kralj, milost!«

»Kje je?« je ponovil vprašanje in po glasu sem sodil, da ni pričakovati milosti.

»Prosile smo jo, o kralj, naj bi ostala in te čakala, kakor si nam bil velel, a kraljičina prejasna ni vztrpela več, belca je dala osedlati in izdila ti je naproti!«

»Empeto!« je kakor zagrmel kralj.

Stopil sem iz vrste družine in menil, da bo po meni.

»Vzemi tri konje in tako povej Adnamatu: Do jutra čaka kralj. Če do prve zarje ne dočaka svoje edinke — potem gorje vsem, ki ji niste preprečili odhoda iz gradišča!«

Tako, Adnamat, zdaj sem ti sporočil kraljevo besedo in povedal vse, kar vem. Konji so pripravljani, ti odloči, kdo naj jih zajaše. Jaz bi te prosil, da mene ne izključiš, zakaj sicer pridem prvi na vrsto, ko se začne zorititi in bo kralj sodil po svoji jezi,« je končal Empeto.

»Izmed nas izberi, Adnamat!« so prosili stražarji in nič kaj ljubeznivo niso gledali Empeta, češ, prvi krivec si, ko si pripravil Eni konja, pa naj te še prvega zadene kazen, ki jo zaslužiš tako po pravici, kakor si nas po nepotrebnem spravil v zadrego, iz katere nas more rešiti le kraljičina, ako ji je Belen dober.

»Tako bomo napravili,« je rekel Adnamat. »Empeto, Kran in jaz bomo odšli. Štiri ure imamo še do jutra, konji so spočiti, podli jih bomo in z zarjo se vrnemo — sami ali z Eno, srečni ali nesrečni. Na konje!«

Pognali so se v sedla, zgrabili za uzde in konji so zahrzali in zatopotali skozi vrata in šli so, ko da jih podi bes, kakor bi rekla Kara, če bi jih videla. Stražarji so gledali za njimi, se čudili in edina misel in želja vseh je bila: »Da bi jo dobili, da bi jo privedli!«

★

Kralj Prono je bdel. Minila ga je prva jeza in je mislil:

Ljudska knjižnica: Iz zakladnice Jugoslov. knjižarne v Ljubljani: 29. zvezek: Svjetlost; 30. zvezek: Svjetlost; 31. zvezek: Svjetlost; 32. zvezek: Svjetlost; 33. zvezek: Svjetlost; 34. zvezek: Svjetlost; 35. zvezek: Svjetlost; 36. zvezek: Svjetlost; 37. zvezek: Svjetlost; 38. zvezek: Svjetlost; 39. zvezek: Svjetlost; 40. zvezek: Svjetlost; 41. zvezek: Svjetlost; 42. zvezek: Svjetlost; 43. zvezek: Svjetlost; 44. zvezek: Svjetlost; 45. zvezek: Svjetlost; 46. zvezek: Svjetlost; 47. zvezek: Svjetlost; 48. zvezek: Svjetlost; 49. zvezek: Svjetlost; 50. zvezek: Svjetlost; 51. zvezek: Svjetlost; 52. zvezek: Svjetlost; 53. zvezek: Svjetlost; 54. zvezek: Svjetlost; 55. zvezek: Svjetlost; 56. zvezek: Svjetlost; 57. zvezek: Svjetlost; 58. zvezek: Svjetlost; 59. zvezek: Svjetlost; 60. zvezek: Svjetlost; 61. zvezek: Svjetlost; 62. zvezek: Svjetlost; 63. zvezek: Svjetlost; 64. zvezek: Svjetlost; 65. zvezek: Svjetlost; 66. zvezek: Svjetlost; 67. zvezek: Svjetlost; 68. zvezek: Svjetlost; 69. zvezek: Svjetlost; 70. zvezek: Svjetlost; 71. zvezek: Svjetlost; 72. zvezek: Svjetlost; 73. zvezek: Svjetlost; 74. zvezek: Svjetlost; 75. zvezek: Svjetlost; 76. zvezek: Svjetlost; 77. zvezek: Svjetlost; 78. zvezek: Svjetlost; 79. zvezek: Svjetlost; 80. zvezek: Svjetlost; 81. zvezek: Svjetlost; 82. zvezek: Svjetlost; 83. zvezek: Svjetlost; 84. zvezek: Svjetlost; 85. zvezek: Svjetlost; 86. zvezek: Svjetlost; 87. zvezek: Svjetlost; 88. zvezek: Svjetlost; 89. zvezek: Svjetlost; 90. zvezek: Svjetlost; 91. zvezek: Svjetlost; 92. zvezek: Svjetlost; 93. zvezek: Svjetlost; 94. zvezek: Svjetlost; 95. zvezek: Svjetlost; 96. zvezek: Svjetlost; 97. zvezek: Svjetlost; 98. zvezek: Svjetlost; 99. zvezek: Svjetlost; 100. zvezek: Svjetlost.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglaš. 3 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Posredovalnica
Mrak, Ljubljana — prekrbuje pridna dekleta.

Trgovski pomočnik
išče službo v galanterijski trgovini. — Ponudbe pod »Slovenca« pod »Vesten« št. 12.468.

Službe iščejo:
trgovski delavec, vrtar, skladiščnik, knjigovodkinja, uradniki, upokojenci, tudi kavcije zmožni. Priporočila samo člani Osr. gosp. zadruga r. z. z. o. z. v Ljubljani, Mestni trg 19 III. nadst. Znamke 3 Din za odgovor.

Gospodinja
z večletno prakso išče službo zopet v župnišče. Ponudbe pod »Nazaj v Prlekijo« na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Mizarski mojster
išče primerne zaposlenja vsaj za nekaj časa. — Naslov pošljite v upravo »Slovenca« pod značko »Sem brez delavnice«.

Fant
25 let star, krščanskih staršev, priden in pošten, išče kakršnokoli službo. — Gre tudi za hlapca h kojcem. — M. M., Dobrunje št. 38, Sp. Hrušica.

Kuharica
želi mesto k orožniku ali finančni kontroli. Ponudbe pod »Kuharica« na upravo »Slovenca«.

Službodobe

Aranžerja
izložbenih oken sprejme I. Kette, Ljubljana, Aleksandrova cesta 3.

Za trdi les
se išče nakupovalec in prejemalec. Ponudijo naj se samo gospodje, ki so zmožni kavcije in imajo dobre nakupne zveze, na upravo »Slovenca« pod »Eksistenca« št. 12.558.

Kuharica
ki mora opravljati tudi vsa hišna dela, se išče k boljši družini. — Starost okrog 30 let. — Nastop službe in plača po dogovoru. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.545.

Šivilje
moškega perila sprejme I. Kette, Ljubljana, Aleksandrova cesta 3.

Vajenca
za mizarsko obrt, krepkega, poštenih staršev, z oskrbo pri mojstru, sprejme Avgust Černe, Zgor. nja Šiška 122.

Čevljarski vajenec
se sprejme z vso oskrbo v hiši. — Rozman Ivan, Primskovo pri Kranju.

Trg. učenca ali učenka
sprejme boljša delikatesa in špecerijska trgovina v Ljubljani. Vsa oskrba pri starših. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12.565.

Stanovanja

Gospodična
se sprejme na stanovanje, najraje iz trgovine. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.461.

Lepa soba
z opremo in električno razsvetljavo se odda gospodu ali gospodični z vso oskrbo. Cena po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.451.

Dve dijakinji
ali boljši gospodični takoj sprejemem na hrano in stanovanje. Naslov v upravi Sl. pod št. 12.572.

Stanovanje
še starejša mirna gošpa. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Gospa« št. 12.573.

Danes

Morske ribe!
Danes sveže pošiljke! Vina dalmatinska iz lastnih vinogradov; novo in mošt po 10 Din. Toči se v gostilni na dvorišču hotela Tratnik, Sv. Petra cesta 25 in v Šiški, Medvedova ulica v gostilni »Primorje«. Priporočila se Sunara.

V gostilni Maver
Jegličeva 5 v soboto 24. oktobra krvave klobase in pečen purman, v nedeljo 25. oktobra pečen prešiček, ter vedno dober vinski mošt z mariborskih gorice po 12 Din liter. Klavir p. t. gostom na razpolago. Priporočila se gostilničarka.

Pouk

Čamerlikova šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoji! Pišite ponil!

Gojko Pipenbacher
koncesion. šoferska šola. Ljubljana. Gosposvetska cesta št. 12. — Zahtevajte informacije.

Šoferska šola
oblastveno koncesionirana, I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Dunajska cesta 31. Prihodnji redni tečaj se prične 1. novem.

Vnajem

Poslovni lokali
na Dunajski cesti št. 29/1 se takoj oddajo. Poizve se stotam.

Pisarno
sobo na Miklošičevi cesti v pritličju, z uporabo telefona, ugodno takoj oddamo. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12.484.

Posestva

Enonadstropna hiša
z gospod. poslopijem, ob državni cesti Ljubljana—Vransko, vodovod, mimo vodi električni daljnovod, 3000 m² vrta. Zelo prapravo za večje obrtnika ali trgovca, se po nizki ceni prodaja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.561.

V Rogoški Slatini
najlepšem zdravilišču Jugoslavije, je zaradi rodinskih razmer naprodaj ves kompleks hotela »Stoinschegg«. Posestvo obstoja iz glavnega poslopija, dependance in zraven spadajočih gospodarskih poslopij z zemljišči v izmeri nad 50 katastralnih oraolov — prve vrste v ugodni legi. Hotel sam se nahaja takoj vis-a-vis kolodvora, leži torej izredno ugodno v centru z nad 40 kompletno in lepo urejenimi sobami za tuje, bogatim inventarjem za gostilniško obrt, velikimi, prostornimi kletmi, z veliko množico dobrih vinskih posod, razsežnimi gospodarskimi prostori, garaža, skladišči, živim in mrtvim fundus instruktusom. Dobro obiskan od zdravilišnih gostov je hotel prikladen za vse vrste obratov, ki so v zvezi s tujskim prometom, pa tudi za vse vrste trgovskih panog in podjetij, zlasti za lukrativen restavracijski obrt. Zahtevana nakupna vsota se giblje globoko pod cenilno vrednostjo. V arondiranem priključku je krasen grič s čarobnim razgledom na zdravilišče in njegovo daljno okolico, kamor se doseže v 5 minutah od zdraviliškega centra in je jako pripraven za pristavo ali kaj podobnega. Z eno besedo: dobra naložba kapitala. Interesentje naj se obrnejo za informacije na lastnika Avgusta Stoinschegga v Rogoški Slatini.

Lepe stavbne parcele
pod Rožnikom po ugodni ceni naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.565.

Posestva — hiše
od 2 do 300 oraolov. — Gostilne, mestne in deželske, kakor trgovine, mline, žage, pekarije, prodaja Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica št. 30.

Posestvo
10 oraolov; njive, gozd, travniki, novozidana hiša in gospodarsko poslopije, pri Sv. Marjeti ob Pesnici, naprodaj. Naslov da uprava »Slovenca« v Mariboru.

Novo hišo
enonadstropno, prodam v Ljubljani. — Cena 200.000 Din, hipoteka 100.000 Din, mesečni dohodki 2000 D. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.579.

Kmečki mlin in žačo
ter nekaj posestva in sadni vrt na lepem kraju oddam v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.582.

Lepe gozdne parcele
na Rožniku poceni naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12.565.

Kupimo

SKOBELNIK
s kompletnim mizarskim orodjem kupi podjetje v Ljubljani. — Ponudbe pod »Skobelnik« št. 12.546 na upravo »Slovenca«.

Kupim želod
rudečega hrasta. — Saša Stare Mengoš.

Srečke, delnice, obligacije
kupuje Uprava »Mercur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6 II nadst.

Mizico
za pisalni stroj, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slovenca« pod »Mizica«.

Prodamo

Kurivo
premog. drva, solidne cene — Breclji, Maribor, Koroška 49.

Prodaj
8 dobro ohranjenih hrastovih vinskih sodov od 5—18 hl, po 50 par liter. Andrej Podboj, Ribnica, Dolenjsko.

Čevljarski stroj
nov, znam »Plaff«, prodam iz proste roke z vsem čevljarskim orodjem po jako ugodni ceni. — Andrej Fink, Podturen 26 pošta Toplice pri Novem mestu.

Obrt

Muškatelec
specijalitet štaj. vinskih moštov — točji gostilna Tomšič, Šentjakovski trg.

Cenjene dame
poslužujte se damskega frizerskega salona Mirko Zaletel, križišče Rimske in Bleiweisove ceste.

Krušno moko in rženo moka
vedno svežo, kupite zelo ugodno pri A. VOLK, LJUBLJANA Restleva cesta 24.

Kurja očesa
Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN je mašč.

Zaščitni znak

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravno ost iz tvornice in glavnega skladišča

M. HRNJAK
lekarnar — SISAK
Varujte se potvorb

HUMANIK

D. 165°

LAK-MODA 1931

ZELO DOBRE ŽENSKÉ NOGAVICE ŽE OD DIN 15-

TOPLI ČEVLJI IZ VELBLODOVE DLAKE
PODPLATI IZ KLOBUČEVINE
IN USNJA DIN. 45-

LJUBLJANA, Dunajska cesta 1. a
CELJE, Aleksandrova cesta 1.
MARIBOR, Gosposka ulica 17.

Mreže za postelje
izdeluje naravnost in najolje samo trdka šimen Sablatnik Jesenice-Fuzine. Sprejema tudi popravila.

Sveže in suhe gobe
kupujem stalno vsako množino. Zahtevajte poiznanila.

NOVOFOROČENCI, POZORI!
Oglejte si izložbo slik — Fotomeyer, Maribor, Gosposka ulica 39. Lepe slike, moderno izdelane in cene.

Namizna jabolka
prvovrstna, razposiljam po najnižji ceni. — Peter Setina, Rače — Zidani most.

Velden ob Vrbskem jezeru
Ugodno ležeče stavbne parcele (tudi ob obrežju jezera) parcelirano, ugodno za zgradbo od 600 m² po 3 Sil in višje. Izredno cenena prilžnost za nakup. Sigurna, stalno v ceni naraščajoča naložba kapitala. Ni treba takoj zidati. Prospekte pošilja anonimni biro Witzl, Klagenfurt, Domgasse 7.

Pohišstvo
priprosto in najmodernejše. Vam tudi trdka po izredno nizki ceni
KREGAR IN SINOVA
Št. Vid uad Ljubljani — nasproti kolodvora

Jugoslovanske dukate
male in velike, s sliko Ni. V. Nj. V. kralja in kraljice izdeluje in prodaja pooblaščen
kovalnica
Beograd, Vojvode Mišića 43 (Topčiderski drum).
Dukati imajo vrednost zlata karatov 23, 66, t. i. 986 1000 in so opremljeni z državnim žigom. Kovalnica kupuje avstrijske dukate žigovane in nežigovane ter jih plača po Din 37-50 gram.

Za blage izkaze ljubezni in sočutja do naše ljube nepozabne

Rice

izrekamo vsem globoko občuteno hvaležnost in zahvalo žalujoči ostali.

+

PASNIŠKA ZADRUGA V RUŠAH javlja tužno vest, da je njen zaslužni načelnik, gospod

Srečko Robič

veleposestnik, župan v Limbušu, član banovinskega sveta itd.

nenadoma umrl. Pogreb se bo vršil v soboto ob pol 15 na pokopališču v Limbušu.
Neumornemu delavcu najčastnejši spomin!
Ruše, dne 22. oktobra 1931.

Načelstvo.

Zahvala

Izražamo na tem mestu najsrčnejšo zahvalo vsem onim, ki so stali ob strani našemu preljubljenemu

Saši Knezu

v njegovih zadnjih dneh, predvsem gospodu Antonu Agnoli, ki je noč in dan bedel pri njem in skrbel zanj kot za lastnega brata. Hvala vsem gg. zdravnikom, ki so storili več kot svojo dolžnost, da nam ga ohranijo. Zahvaljujemo se članom Rotary-klubov ter predstavnikom oblasti in korporacij v Sarajevu za vso njih skrb in počastitev spomina blagopokojnika. Ljubljana je pričakala truplo svojega sina z iskreno žalostjo. Hvala vsem odličnim predstavnikom oblasti, društev, korporacij ter številnim prijateljem rajnega. Zahvaljujemo se bratom Sokolom v Sarajevu in Ljubljani, ki so mu izkazali poslednje časti. Posebno so nas ganili dokazi vdanosti naših sodelavcev-nameščencev, ki so svojemu senior-šefu stali ob strani v življenju in ob smrti. Zahvaljujemo se vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja. Posebna hvala g. dr. Janku Zirovniku, ki se je v imenu Rotary-kluba z ganljivimi besedami poslovil od pokojnika. Vsem številnim prijateljem in znancem, ki so nas tolažili v naši bridkosti, iskrena hvala.
Sveta maša zadušnica se bo vršila v ponedeljek, dne 26. oktobra ob 9 v frančiškanski cerkvi v Ljubljani.

Ljubljana, dne 23. oktobra 1931.

Žalujoči ostali.